

**Výroční zpráva o činnosti Etnologického
ústavu AV ČR, v. v. i. v roce 2015
a hlavní dosažené výsledky**

Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.
IČ: 68378076
Sídlo: Na Florenci 3/1420, 110 00 Praha 1
Internetové stránky: <http://eu.avcr.cz/>

Detašovaná pracoviště:
Pracoviště Brno EÚ AV ČR, v. v. i.
Veveří 97, 602 00 Brno,
vedoucí pracoviště PhDr. Jana Pospíšilová, Ph.D.

Kabinet hudební historie EÚ AV ČR, v. v. i.
Puškinovo náměstí 9, 160 00 Praha 6,
vedoucí pracoviště PhDr. Jarmila Procházková, Ph.D.

Zřizovatel: Akademie věd ČR
Datum zřízení 1. 1. 2007
Právní forma: veřejná výzkumná instituce
Ředitel instituce: doc. PhDr. Zdeněk Uherek, CSc.

Výroční zpráva o činnosti Etnologického ústavu AV ČR, v. v. i. v roce 2015 a hlavní dosažené výsledky

Radou pracoviště schválena dne 14. ledna 2016

O Etnologickém ústavu AV ČR, v. v. i.	04
1. Vědecká činnost pracoviště a uplatnění jejích výsledků	05
1.1. Stručná charakteristika vědecké činnosti pracoviště	05
1.2. Nejdůležitější výsledky vědecké činnosti	21
1.3. Seznam titulů vydaných na pracovišti	25
1.4. Vydané tituly – periodika	25
1.5. Domácí ocenění zaměstnanců pracoviště	26
2. Vzdělávací činnost	27
2.1. Účast pracoviště na terciárním vzdělávání	27
Bakalářský studijní program	27
Magisterský studijní program	29
Doktorský studijní program	30
2.2. Výsledky spolupráce se státní a veřejnou správou	31
2.3. Odborné expertizy zpracované v písemné formě pro státní orgány, instituce a podnikatelské subjekty	31
3. Vědečtí pracovníci, DSP, spolupráce s VŠ, vzdělávání	32
Forma vědeckého vzdělávání	32
Forma výchovy studentů pregraduálního studia	32
Vědecké a vědecko-pedagogické hodnosti zaměstnanců pracoviště	32
Pedagogická činnost zaměstnanců pracoviště	32
Vzdělávání středoškolské mládeže	32
Spolupráce ústavu s VŠ ve výzkumu	33
4. Mezinárodní spolupráce pracoviště	33
4.1. Mezinárodní projekty	33
4.2. Akce s mezinárodní účastí, které pracoviště organizovalo nebo v nich vystupovalo jako spoluorganizátor	35
4.3. Informace o plánovaných akcích s mezinárodní účastí (v následujícím roce)	36
4.4. Informace o zaměstnancích, kteří zastávali funkce v řídicích orgánech významných mezinárodních vědeckých organizací	36
4.5. Návštěvy zahraničních vědců	37
4.6. Aktuální meziústavní dvoustranné dohody	38
5. Popularizační činnost	39

O Etnologickém ústavu AV ČR, v. v. i.

Předmětem činnosti Etnologického ústavu Akademie věd České republiky je základní i aplikovaný vědecký výzkum v oblasti etnologie, sociokulturní antropologie, v oborech s etnologií bezprostředně souvisejících a v oboru hudební historie.

Etnologický ústav poskytuje rovněž informační služby, metodologickou pomoc při mezioborových výzkumech, připravuje expertní analýzy, podílí se na výuce oborových specialistů a svou činností přispívá k poznání způsobu života a kultury různých národních, sociálních a etnických skupin a národnostních menšin v českých zemích i v zahraničí.

Ústav vydává odborné publikace, časopisy, organizuje vědecké konference a semináře, spravuje, zpracovává a klasifikuje vlastní dokumentační fondy a sbírky, vytváří specializované katalogy a databáze, poskytuje vědecké posudky, stanoviska a doporučení v oblasti etnologie, hudební historie a oborově souvisejících disciplín. Ve spolupráci s vysokými školami spolupracuje na přednáškové činnosti a vychovává vědecké pracovníky ve společně akreditovaných doktorských programech.

Historie Etnologického ústavu je spojena se sběratelským projektem *Lidová píseň v Rakousku* (1905) a následně se *Státním ústavem pro lidovou píseň* (1919); je institucionálním pokračovatelem akademických předchůdců *Kabinetu pro národopis a Kabinetu pro lidovou píseň* (1953) a *Ústavu pro etnografii a folkloristiku* (1954). Název *Etnologický ústav* nese od roku 1999.

Usnesením 21. zasedání Akademického sněmu Akademie věd České republiky, s účinností od 1. ledna 2003, došlo ke sloučení s *Ústavem pro hudební vědu Akademie věd České republiky*, který se stal k tomuto datu součástí Etnologického ústavu, zprvu jako Oddělení hudební historie, nyní Kabinet hudební historie.

Od 1. 1. 2007 je Etnologický ústav Akademie věd České republiky veřejnou výzkumnou institucí (v. v. i.) / EÚ AV ČR, v. v. i. a je tvořen třemi pracovišti.

Praha 1 – Florenc

Brno – Veverčí

Praha 6 – Puškinovo náměstí

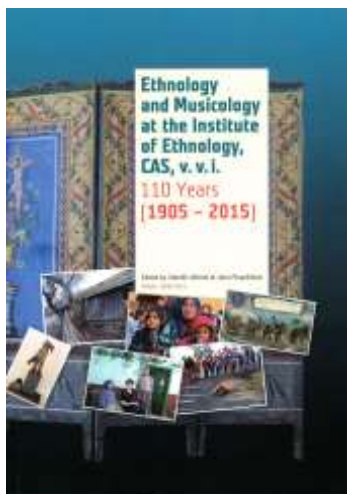
1. Vědecká činnost pracoviště a uplatnění jejích výsledků

1.1. Stručná charakteristika vědecké činnosti pracoviště

Předmětem činnosti EÚ AV ČR, v. v. i., je výzkum v oblasti etnologie, folkloristiky, hudební historie a v oborech bezprostředně souvisejících. EÚ provádí základní i aplikovaný výzkum, poskytuje informační služby, metodologickou pomoc při výzkumech, připravuje expertní analýzy, uskutečňuje výuku oborových specialistů. Svou činností přispívá k poznání způsobu života a kultury různých sociálních a etnických skupin obyvatelstva v českých zemích i v zahraničí.

V roce 2015 ústav rozvíjel vědeckou činnost v souladu s Koncepčním záměrem pracoviště na období 2012–2016 akceptovaným AV ČR a RVVI a v souladu s upřesněním Programu výzkumné činnosti na období 2014–2015, které se uskutečnilo v září roku 2013. Činnost EÚ AV ČR, v. v. i., se dále rozvíjela v souladu s podněty vzešlými z hodnocení výsledků ukončeného výzkumného záměru AVOZ 90580513 Kulturní identita a kulturní regionalismus v procesu formování etnického obrazu Evropy, jehož splnění bylo v roce 2012 hodnoceno hodnotící komisí AV ČR jako vynikající, a v souladu s výsledky a doporučeními vzešlými z hodnocení ústavu v rámci hodnocení pracovišť AV ČR v roce 2011, při němž ústav získal hodnocení 1A. Současně jsme čerpali z podnětů z kontroly Programu výzkumné činnosti za období 2012–2013, při které bylo zachováno předchozí hodnocení ústavu. Stávající výzkumný program ústavu jsme dále obohatili na základě podnětů, vzešlých z přípravy Strategie AV ČR, na jejímž naplňování se ústav aktivně podílí.

V roce 2015 jsme tak jako v předchozích letech zachovali členění ústavu na oddělení historické etnologie, oddělení etnických studií, oddělení etnomuzikologie, pracoviště Brno a kabinet hudební historie a v rámci těchto oddělení vykazovali výsledky publikační i další činnosti do ASEP a dalších databází. V rámci těchto oddělení jsme se též připravovali na hodnocení ústavu, které proběhlo v roce 2015.

K výročí Etnologického ústavu AV ČR, v. v. i. byl připraven pracovníky všech oddělení pod redakcí Z. Uherka a J. Pospíšilové sborník představující uplynulé desetileté období činnosti ústavu.

Oddělení historické etnologie se i nadále jako jediné vědecko-výzkumné pracoviště v ČR systematicky věnovalo studiu vývojových a strukturálních aspektů tradiční hmotné, duchovní a sociální kultury a slovesného folkloru zejména českých zemí v pozdním středověku, raném novověku a novověku, a to za aplikace nejmodernějších teoreticko-metodologických přístupů evropské etnologie a historické etnologie a antropologie. V roce 2015 v oddělení pokračovaly práce na poli etnokartografického studia (J. Woitsch, J. Bahenský) tradiční lidové architektury (finalizace 7. svazku EAČMS jako výstupu z projektu GA ČR *Etnografický atlas Čech, Moravy a Slezska: Lidová architektura, sídla a bydlení*) a dílčí etnokartografické výzkumy dalších témat z tradiční hmotné a duchovní kultury. Pokračující výzkum vztahu tradiční společnosti k přírodě resp. krajině rezultoval v publikaci kolektivní studie v extrémně prestižním časopise *Applied Geography* (J. Woitsch). Při etnografickém výzkumu zvykosloví, poutnictví, lidového umění, lidové zbožnosti a kramářské tvorby bylo dosaženo pokroků zejména na poli studia mariánské zbožnosti a poutní tradice a každodennosti vázané k poutnímu místu Svatá Hora u Příbrami (monografie M. Holubová), pozornost byla věnována též prosopografii a etnokartografii jezuitských poutních rezidencí (M. Holubová). V rámci studia tradičního umění byl v unikátní a průkopnické monografii *Na dřevě malované* finalizován systematický výzkum lidového malovaného nábytku s náboženskou tematikou ze sbírkových fondů cca 50 muzeí (L. Kafka) a pokračoval mezinárodní výzkum lidových podmaleb na skle. Úspěšně se rozvíjelo i bádání folkloristické, a to zejména při studiu tradičních pohádek z území českých zemí a přípravě jejich komplexního kritického vydání a dále při studiu pověstí a ve srovnávacím folkloristickém výzkumu Čech a Balkánu (J. Otčenášek). V roce 2015 byl ve spolupráci s Ústavem soudobých dějin AV ČR a Masarykovým ústavem AV ČR zahájen systematický výzkum dějin etnografie a folkloristiky v českých zemích (projekt GAČR Mezi státním plánem a badatelskou svobodou. *Etnografie a folkloristika v českých zemích v kontextu vývoje kultury a společnosti v letech 1945–1989*), který přinesl již i první publikované výstupy (L. Petráňová, F. Bahenský, J. Woitsch).

Z hlediska mezinárodní spolupráce a výzkumu v zahraničí je třeba vyzdvihnout intenzivní kooperaci s Ruskou akademií věd při studiu nativních sibiřských etnik se zaměřením na jejich poznávání v minulosti, zejm. 17.–19. století (F. Bahenský), opakované studijní pobyty pracovníků oddělení (M. Holubová) v Českém historickém ústavu v Římě či kooperaci při výzkumu folkloru jižní Evropy a Balkánu (J. Otčenášek). K výrazné mezinárodní prezentaci oddělení přispívá členství J. Woitsche v radách a komisích mezinárodních vědeckých organizací (SIEF, IUFRO), od června 2015 je J. Woitsch předsedou (Chair) pracovní skupiny SIEF Place-lore and Space-lore.

V ČR probíhá intenzivní spolupráce s několika vysokými školami (FF UK, FF ZČU, FF UJEP, ČZU, VŠCHT) a řadou ústavů AV ČR, a to jak na poli výzkumném, tak při výuce studentů a školení doktorandů. Oddělení je zapojeno do celoakademické Strategie AV21, a to zejména v oblastech Digital humanities (vypracování elektronických katalogů starých a kramářských tisků, M. Holubová) a při výzkumu. Jako v ČR zcela nezastupitelné a klíčové lze taktéž hodnotit postavení oddělení při posudkové a konzultační činnosti (grantové agentury, vysoké školy, ministerstva, média) na poli tradiční lidové kultury v raném novověku a novověku a při naplňování vládní Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v ČR. Důležitá jsou četná vystoupení jeho pracovníků v médiích, a to včetně prestižních celostátních naučných a dokumentárních pořadů jako *Historie.cs* nebo *Folklorika* (zejm. L. Petráňová, L. Kafka, J. Woitsch).

1/ Terénní výzkum Rusínů v rumunském Banátu – červen 2015 (J. Otčenášek)

2/ Terénní výzkum lidového stavitelství – Písecko, srpen 2015 (J. Otčenášek)

V roce 2015 byly v **oddělení etnických studií** ukončeny tři projekty. *Projekt Analýza migrace českých občanů po r. 1989: náhled na problematiku v kontextu vývoje světových migrací, vznik moderních diaspor a transnacionálních společností podporovaný TA ČR a řešený ve spolupráci s MZV ČR* (S. Brouček, Z. Uherek, H. Červinková, V. Beranská, A. Jiráková), který navázal na dlouholetou spolupráci s MZV a Senátem parlamentu ČR při řešení krajanské problematiky (v roce 2014 např. knižní publikace *Nová emigrace z České republiky po roce 1989 a návratová politika*) a přinesl data o současných Češích působících v zahraničí, jejich vztahu k ČR a potřebám, k jejichž naplnění by mohly přispět instituce v ČR. Druhý projekt *Social and Cultural Change in Contemporary Central Europe* (H. Červinková, Z. Uherek, V. Beranská) byl standardním grantem International Visegrad Fund (Project–21320085) realizovaným ve spolupráci s Matej Bel University Banská Bystrica, Adam Mickiewicz University in Poznan a Central European University Budapest. V rámci tohoto projektu oddělení v květnu 2014 realizovalo mezinárodní konferenci *Rethinking Anthropologies in Central Europe for Global Imaginaries*, vydalo monotematické číslo časopisu CARGO a v roce 2015 publikovalo kolektivní monografii v nakladatelství Palgrave. V roce 2015 byl též finalizován projekt *Erste Bank Vietnamese Diaspora in Prague: food, consumption, and socio-material proximity in the making of cosmopolitan city*.

V oblasti romistiky byl ve spolupráci s Evou Davidovou uskutečněn výzkum migračních aktivit na Slovensku. Oddělení se spolupodílelo na organizování čtyř Gellnerovských seminářů (ve spolupráci s Českou asociací pro sociální antropologii a Masarykovou sociologickou společností – Z. Uherek, L. Brož, H. Červinková) a ve spolupráci s Domem národnostních menšin a Magistrátem hl. m. Prahy uspořádalo konferenci *Praha a Menšiny* a vydalo z konference v roce 2014 publikaci (editoval A. Sulitka a Z. Uherek). Ve spolupráci s Právnickou fakultou UK formou kvalitativního výzkumu shromáždilo data o krajanských organizacích v Praze a jejich aktuálních problémech (A. Sulitka, Z. Uherek). Oddělení dále uspořádalo seminář ke krajanským migracím spolu se Senátem Parlamentu České republiky.

Na vysokých školách přednášeli v roce 2015 čtyři členové oddělení (Z. Uherek, J. Grygar, L. Brož, H. Červinková), z toho dva též v zahraničí (H. Červinková, J. Grygar). K významné mezinárodní prezentaci oddělení přispěla účast členů oddělení v oborových grémiích: H. Červinková, členka Executive Committee EASA, Z. Uherek, delegát WCAA, zpravodaj pro střední a východní Evropu CUA IUAES, koordinátor UNESCO–MOST pro ČR, L. Brož zástupce ČR v SOCIAL & HUMAN working group of the International Arctic Science Committee a další.

Významnou událostí byl pro oddělení mezinárodní seminář *Making Anthropology Matter*, který byl zorganizován ve spolupráci s Evropskou asociací sociálních antropologů v Praze ve dnech 14.–15. 10. 2015 a na němž participovalo úhrnem přibližně 60 příslušníků a příslušnic antropologické a etnologické obce z 15 zemí světa a za přispění z prostředků Strategie AV21 v subtématu "Mobility". Na akci dále navázal seminář "capacity building" v současných podmínkách evropského grantového systému a společně s Evropskou asociací sociálních antropologů byl publikován policy paper *Why Anthropology Matter / Proč je dobré mít antropologii*. Průběžně v oddělení pokračoval výzkum městského prostředí a nadále se realizoval výzkum zaměřený na veřejné prostory ve městě a na problém soužití jednotlivých skupin obyvatel ve veřejných prostorech. Publikovány byly analýzy týkající se veřejného prostoru v Praze a ve Wroclavi a vedle publikovaných textů byly k oběma městům uspořádány série přednášek. Téma české situace bylo prezentováno s ohledem na nejnovější vývoj v době krize a nastávající konjunktury na konferenci *Komise urbánní antropologie IUAES* v New Yorku. I nadále byly studovány migrace z prostoru bývalého Sovětského svazu, kde byla pozornost věnována řízené krajanské migraci, která probíhala v roce 2015.

Tým pracovníků **oddělení etnomuzikologie** představuje rozmanitou škálu možného zaměření v rámci samotné disciplíny – od folkloristicky pojatého studia záznamů tradiční lidové hudby a tance, přes analytické pojetí hudebního a tanečního projevu a jeho kontextualizaci po kvalitativní výzkum současných hudebních i tanečních prostředí. Oddělení průběžně spolupracuje na společných tématech, ve kterých se setkávají přístupy etnomuzikologie a etnochoreologie. Těžištěm práce je komplementarita směrů a tendencí, která v sobě zahrnuje jak dědictví evropského hudebně folkloristického studia či srovnávací hudební vědy, stejně tak jako nejnovější tendence antropologického studia hudby a tance zohledňující koncepty hudby a tance ve veřejném městském prostoru či tradičního projevu jako nehmotného kulturního dědictví a jako kulturní paměti. Mezi hlavní zaměření i nadále patří publikování kritických edic písňového materiálu (Z. Vejvoda, M. Ulrychová, J. Traxler: *Plzeňsko v lidové písni II. Antologie historických zápisů hudebního folkloru 19. a 20. století*), vydáno bylo také rozsáhlé kompendium *Průvodce po pramenech* (L. Tyllner, V. Thořová, J. Traxler), v následujícím roce bude vydán 3. Svazek sběratelského odkazu F. Homolky *Lidové písně z Podřipska* (Z. Vejvoda, J. Traxler). Průběžně je věnována pozornost (re)interpretaci historického pramene, analýze písňových typů a shrnujícím studiím publikovaným v odborných periodikách a sbornících. Stěžejními projekty se staly: *Česká lidová hudba. Hudební a typologická charakteristika*. GA ČR 2015–2017 (L. Tyllner, Z. Vejvoda); *Tíha a beztlíže folkloru. Folklorní hnutí druhé poloviny 19. století* (D. Stavělová, M. Kratochvíl, Z. Vejvoda, J. Traxler) – interdisciplinární projekt založený na metodě orální historie a textové analýze doprovázený pravidelným konáním Seminářů etnologického/antropologického studia hudby a tance; a dlouhodobý kvalitativní výzkum *Současné slavnosti a karnevaly: kulturní dědictví, paměť a imaginace* (D. Stavělová, M. Kratochvíl) založený na terénním výzkumu. Oddělení se významně podílelo na přípravě a organizaci výroční konference České společnosti pro hudební vědu uspořádané v Českém muzeu hudby na téma *Česká a slovenská hudba 1918–1939. Jan Jakub Ryba a kantorská hudba 18. a 19. století* (L. Tyllner). Mezinárodní kontakty byly posíleny účastí na zahraničních i domácích konferencích: *European Voices IV: Multipart Instrumental Music: Soloist and Ensemble Traditions*. Institut für Volksmusikforschung und Ethnomusikologie Universität für darstellende Kunst ve Vídni (Z. Vejvoda); *Sounding Czech*. New York University Praha (M. Kratochvíl); *Nationalism and Music in Totalitarian Regime*. Ústav hudební vědy Maďarské akademie věd, Budapešť (M. Kratochvíl). Neodmyslitelnou součástí aktivit oddělení je popularizační činnost: prezentace vydaných publikací, přednášky v rámci Týdne vědy a techniky AV ČR (J. Traxler, Z. Vejvoda, M. Kratochvíl), rozhlasové pořady o lidové písni, rozhovory, přednášky a semináře pro veřejnost, scénické hudebně taneční pořady.

Terénní výzkumy 2015

Břevnovský masopust v Praze (D. Stavělová)

Vlčnovská jízda králů (D. Stavělová)

Masopustní průvod v Basileji (L. Tyllner)

Odborná činnost **pracoviště Brno** zahrnuje jednak badatelskou práci, a jednak dokumentační a archivační aktivity. Terénní a archivní výzkumy se týkaly každodenního života a kultury lokálních, sociálních a etnických skupin v minulosti a v současnosti v urbánním a rurálním prostředí. Pozornost se soustředila na národnostně, jazykově, konfesně a zájmově definované skupiny, zejména na německou menšinu v Brně, na Romy v brněnské vyloučené lokalitě, na sdružování různých skupin obyvatel Prahy a Brna, na česky hovořící obyvatelstvo v jihovýchodní Evropě (zejména v oblasti Banátu) a aktuálně také na skupiny obyvatel proudící do Evropy balkánskou uprchlickou cestou. Referáty a publikace s touto tematikou prezentovali Jana Nosková, Jana Pospíšilová a Michal Pavlásek, který několikaleté etnografické výzkumy ve vesnici Velké Srediště završil monografií opírající se o metodu oral history (*S motykou a Pánem Bohem. Po stopách českých evangeliků ve Vojvodině*). J. Nosková přednesla referáty týkající se života německé menšiny v moravském prostředí v období před druhou světovou válkou na konferencích v Německu (Kiel, Bad Kissingen) a pokračovala ve zpracovávání a vyhodnocování biografických pramenů ve sbírkách EÚ AV ČR, v. v. i. (písemné i ústní prameny s tematikou každodenního života a kultury německého brněnského obyvatelstva v 1. polovině 20. století). Nově věnovala pozornost problematice lidové kultury tzv. brněnského jazykového ostrova.

Další etapu svých urbánně historicky zaměřených etnologických studií završil Karel Altman publikací Praha u piva (2015). Výjimečným počinem v oblasti etnologie města ve spojení s výzkumem kultury dětí, kterému se kolektiv autorů brněnského pracoviště věnuje dlouhodobě, je publikace *Děti v Brně. Kapitoly o dětství ve městě pod Špilberkem* (2015). Ta završuje etapu věnovanou dětem z hlediska každodennosti.

Vydávání pramenných a populárně-vědeckých edic folkloru představuje v roce 2015 třetí díl edice *Lidové písně z Podhorácka – Tišnovsko* (M. Toncrová) a příprava druhého doplněného vydání sbírky vyprávění z jižního Valašska *To sem čula na vlastní oči*. Tradiční vyprávění na nedašovském Závří (J. Pospíšilová). V dlouhodobém studiu folklorního hnutí na Moravě pokračovala L. Uhlíková výzkumem mužských sborů na Slovácku – prozatímní výsledky prezentovala ve studii (v periodiku Folia ethnographica), svůj výzkum završí v roce 2017 kolektivní monografií. Pokračovala práce na studii o fonografických nahrávkách Aloise Háby (L. Uhlíková). Dalším etnomuzikologickým tématem jsou koledy v pramenech z Moravy a Slezska mezi ústní a literární tradicí (případová studie V. Frolcové a tvorba katalogu). Do oblasti historické etnologie spadá téma lidová kultura pozdního středověku a geneze eucharistických procesí z etnologických hledisek (V. Frolcová) a sledování novodobých jevů rodinné obradnosti (A. Navrátilová).

K vydání byl připraven další sborník z kolokvia v Náměšti nad Oslavou *Od folkloru k folklorismu* (L. Uhlíková). K výročí EÚ byl připraven pracovníky všech oddělení pod redakcí Z. Uherka a J. Pospíšilové sborník představující uplynulé desetileté období činnosti ústavu.

Politický a společenský vývoj v současném světě nabídl Michalu Pavláskovi navýsost aktuální výzkumné téma tzv. uprchlické krize. M. Pavlásek navázal na své výzkumy na Balkáně a mapoval balkánskou uprchlickou cestu, přičemž využil rozhovory s aktéry migrace a vytvořil několik video-sestříhů. Díky spolupráci s Českou televizí vznikl také filmový dokument *Hledání východu* (26 min. – režie, kamera, námět, scénář M. Pavlásek). Zájem o vysoce aktuální téma vyústil v množství novinových textů a rozhovorů M. Pavlásky pro Českou televizi a rádia.

Pracovníci brněnského pracoviště pokračovali také v bádání o historii oboru národopis. J. Pospíšilová (s M. Válkou z ÚEE MU) připravila referát o reflexi antropogeografické metody Jovana Cvijiće v meziválečné etnologii v Československu a byla jmenována do

mezinárodního vědeckého výboru konference pořádané Geografickým ústavem Srbské akademie věd a umění (International Conference 150 th Anniversary of Jovan Cvijićs Birth, Belgrade 12.–14. 9. 2015).

Brněnské pracoviště se úspěšně ucházelo v roce 2015 o finanční podporu v několika grantových soutěžích. GA ČR poskytla podporu dvěma projektům – edičnímu projektu Leoš Janáček – Folkloristické dílo 2 (2016–2018), v němž figuruje EÚ AV ČR vedle Editio Janáček, o. p. s. jako spolunavrhovatel, a projektu Mechanismy a strategie generační transmise rodinné paměti vybraných sociálních skupin (2016–2018), který budou společně s EÚ AV ČR řešit kolegové z Provozně-ekonomické fakulty České zemědělské univerzity v Praze. Jana Nosková získala pro rok 2016 finanční podporu Česko-německého fondu budoucnosti na vydání publikace „Proč to vyprávím?“ První polovina 20. století v písemných vzpomínkách německých obyvatel Brna, na niž spolupracuje s Archivem města Brna a která umožní zpřístupnit další důležité biografické prameny ze sbírek EÚ AV ČR, v. v. i., v Brně. Elektronické pracování lístkového katalogu v knihovně podporuje dotací Ministerstvo kultury.

Vytipování autoři pokračovali ve studiu pramenů a literatury a přípravě dílčích textů k *Dějínám Brna* (vydavatel Archiv města Brna).

Nejen ze získaných grantů, ale i z dalších výzkumných a publikačních aktivit pracovníků brněnského pracoviště je zřejmé, že tito úspěšně pokračují v provádění interdisciplinárně zaměřených výzkumů a jsou důležitými partnery pro řadu dalších institucí.

Práce v dokumentaci spočívala v získávání, inventarizaci a katalogizaci přírůstků, kontrole, zpřesňování evidence a zpracovávání stávajících fondů, postupné digitalizaci uchovávaných materiálů a tvorbě databází. Pokračovala práce s osobními fondy i fotografickou sbírkou, a to jak z důvodů jejich lepšího uložení a zpřístupnění, tak kvůli potřebám badatelů.

M. Pavlásek se se svými dokumenty produkoványi EÚ AV ČR, v. v. i. opakovaně účastnil filmových přehlídek a mezinárodních festivalů dokumentárních etnologických filmů.

V oblasti popularizace se výrazně uplatňuje několik pracovníků, např. s tématy Němci v meziválečném období (J. Nosková), migrace na jihovýchod Evropy, současná uprchlická krize (M. Pavlásek), folklorní pořady a produkce, soutěže (L. Uhlíková, K. Císaříková).

Předmětem výzkumu KHH bylo v roce 2015 nadále zkoumání, zpracování a prezentace výsledků v oboru hudební věda, se soustředěním na disciplínu hudební historie. Rámec výzkumu byl stanoven na bohemikální témata nahlížená v kontextu evropského a celosvětového bádání o hudbě.

Bádání se dělo jednak jako strukturované, jednak jako rozvíjející se (s pružným výzkumným schématem) vzhledem k charakteru základního výzkumu, který má ve své podstatě zakódována původní a nepředvídatelná zjištění a poznatky.

Výzkum je průběžně sledován jak v kvantitativních ukazatelích (scientometrie), tak zejména v kvalitativních. Hudebně-historické zkoumání se děje ve třech základních oblastech:

- 1) hudební kultura v českých zemích v 17. a 18. století, s přesahy do dřívějších období (M. Freemanová, M. Jonášová, V. Kapsa, J. Michl, T. Slavický);
- 2) dvořákovský výzkum zaměřený zejména na tvorbu kritické edice (J. Gabrielová, J. Kachlík, P. Kolátorová, M. Kratochvílová, E. Myslivcová, J. Pirner, L. Šmídová);
- 3) hudební kultura v českých zemích v 19. a 20. století (J. Bajgarová – do května 2015, J. Gabrielová, P. Kordík, M. Kratochvílová, J. Procházková, M. Zapletal – od května 2015).

KHH průběžně pokračuje v doplňování výběrové oborové bibliografie pro exkluzivní mezinárodní projekt RILM. V roce 2015 byl rozpracován a zahájen projekt volně přístupné oborové bibliografie, ve kterém budeme podle finančních možností dále pokračovat (systém ALEPH; vedoucí projektu J. Vozková).

V roce 2015 KHH nadále vydával časopis Hudební věda, který v České republice funguje jako reprezentativní oborové periodikum s výrazným mezinárodním přesahem (eds O. Maňour, J. Pirner). Nově KHH aktivněji vyvíjelo ediční aktivity obnášející samostatné vydávání kritických edic „*The New Dvořák Edition*“ a „*Academus Edition*“ (Antonín Dvořák: *Alfred* – eds J. Gabrielová, M. Kratochvílová; *Antonín Dvořák: Tragická ouvertura* – ed. L. Šmídová; *Jan Zach: Requiem* – ed. T. Slavický; *Otakar Ostrčil: Písně na texty německých básníků* – ed. M. Kratochvílová; *J. J. Brentner: instrumentální a vokální dílo* – ed. V. Kapsa). Nedílnou a samozřejmou součástí pracovní náplně zaměstnanců KHH je činnost popularizační (přednášky, média, výstavy) a organizační (hudební soutěže), řada pracovníků propojuje své badatelské zaměření s aktivní uměleckou sférou.

KHH nadále přispívalo k vyhlášeným tématům Strategie AV21, kam se jeho pracovníci přihlásili. Jedná se o témata z programů Evropa a stát: mezi barbarstvím a civilizací, Paměť v digitálním věku a Formy a funkce komunikace. KHH trvale usiluje o odpovídající zastoupení oboru hudební věda v oblasti humanitních věd v rámci AV ČR a snaží se naplňovat očekávání kulturní veřejnosti jako pracoviště, které uchovává a vytváří relevantní poznatky o hudební kultuře českých zemí.

Ve dnech 26. 3.–27. 3. 2015 se uskutečnilo setkání pracovníků Etnologického ústavu AV ČR, v. v. i., na Cihláři (Českomoravská vrchovina), kde se pracovníci seznámili s prací svých kolegů a kolegyň z jiných oddělení a ústav se připravoval na hodnocení. Diskutovala se též koncepce a termíny pro odevzdání rukopisů do jubilejní publikace *Ethnology and Musicology at the Institute of Ethnology CAS, v. v. i. 110 Years*.

Středisko vědeckých informací/SVI je odborné oddělení, jehož prioritou je nejen sběr, třídění, inventarizace a katalogizace vědeckých informací pro vědecké pracovníky Etnologického ústavu, ale i pro širší laickou a odbornou veřejnost. Jednotlivé složky SVI tvoří: knihovna, fotografické sbírky, dokumentační sbírky a fondy a rovněž složka zpracovatele výsledků publikační činnosti pracovníků ústavu (ASEP, RIV). Odborné pracoviště se rovněž věnuje popularizaci vědy (Den otevřených dveří/Týden vědy a techniky – Jarní exkurze vědy; Veletrh vědy).

SVI zajišťuje však především odborné zpracování fondů a sbírek, jejich zpřístupnění a prezentaci. Jak sbírky a fondy, tak i ostatní archivní dokumentace patří k nejvýznamnější pramenné základně pro studium etnologie v České republice. Pracoviště je rovněž vedeno v rejstříku Národního archivního dědictví/NAD 901100270.

Archivní sbírky a fondy vznikaly jako výzkumná i řešeršní dokumentace vědeckých a odborných pracovníků ústavu od doby jeho založení v roce 1954 (původně Ústav pro etnografii a folkloristiku), a to až dodnes. Obsahují starší materiály z 2. pol. 19. století přejaté do SVI EU z fondů od institucionálních předchůdců Etnologického ústavu, tj. Státního ústavu pro lidovou píseň (zal. 1919) a Kabinetu pro lidovou píseň a Kabinetu pro národopis. Obsahují především fotografickou dokumentaci, fonodokumenty, kresby a plánovou dokumentaci, rukopisy, osobní fondy významných osobností, sbírky hudebního a tanečního folkloru i staré dokumenty filmového charakteru (příp. jejich digitalizáty/kopie) apod.

Odbornému zpracování fondů je však věnována mimořádná pozornost. Prioritou v posledních deseti letech je snaha o maximální zpřístupnění všech fondů prostřednictvím nových informačních technologií. Hlavním cílem je umožnit vyhledávání v knižních i archivních či dokumentačních sbírkách a fondech on-line na internetovém rozhraní ústavních webových stránek. I z toho důvodu se pražské knihovny v roce 2011 přihlásily do programu VISK 5: *Národní program retrospektivní konverze katalogů knihoven v ČR – RETROKON* a v roce 2014 se podařilo dokončit retrokonverzi celého lístkového katalogu monografií, která je přístupná z webových stránek Etnologického ústavu a zároveň prostřednictvím Souborného katalogu knihoven akademických ústavů (KNAV) a Souborného katalogu České republiky (NKP). Celkem bylo takto zpracováno cca 21 000 jednotek.

Kromě širokospektrálního a oborového knihovního fondu je v knihovně Etnologického ústavu průběžně zpracováván i tzv. *Historický fond*, který obsahuje sbírku starých tisků vydaných

do roku 1850 (400 svazků) a *Sbírku drobných tisků*, zejména kramářských písní (3500 jednotek).

Stále stoupající počet badatelských dotazů, řešerší a návštěv odborníků celosvětového charakteru dokládá význam a historickou hodnotu této pramenné i bibliografické základny vědecké práce v oblasti etnologie a antropologie v České republice.

Fotodokumentační fond SVI EÚ obsahuje a eviduje více než 160 000 inventárních jednotek a patří tak k nejrozsáhlejší části sbírek a fondů SVI. Šest samostatných souborů je pak separátně evidováno. **Pisemné a kresebné sbírky, vč. audio-video médií** jsou postupně zpracovávány a využívají se prostřednictvím zpracovaných archivních pomůcek: inventářů, inventárních seznamů i databází – interních či zveřejněných na webovém rozhraní (www.eu.avcr.cz)

Publikační činnost

Marcela Suchomelová: *Barokní obrazy Orientu Delineationes Sporckianae Jana Rudolfa Šporka* (1695/1696? – 1759).

In: (K. Malečková, ed.) *Umenie Orientu. Zborník príspevkov z medzinárodného sympózia usporiadaného pri príležitosti výstavy Umenie Orientu* (30.9.–1.10. 2014), Slovenské národné múzeum – Múzeum Bojnice (Slovenská republika), 2015, s. 81–90.

Kateřina Sedlická, Dana Motyčková:

Užití hlíny v lidovém stavitelství v severní části středních Čech na příkladech z dokumentačních fondů Etnologického ústavu Akademie věd v Praze.

Problematika sýpky v teoretických projektech realizovaných na přelomu 30. a 40. let 20. století (s přihlédnutím k Domažlicku).

Slohové ohlasy v lidové architektuře jihočeských Blat ve fotodokumentaci sourozenců Chalupníčkových.

Dřevěné a polodřevěné drobné sakrální objekty ve fotosbírkách Etnologického ústavu Akademie věd v Praze.

In: Malach, R.; Válka, M. (eds.), *Vesnická stavební kultura: stavební materiál – domová dispozice – slohové ohlasy – dřevěné sakrální stavby*. Brno, Masarykova univerzita, 2014 [vyšlo 2015 s vročením 2014], s. 56–61, 108–117, 163–170, 252–259.

Dana Motyčková, Kateřina Sedlická: *Časopis Přírodní lékař a příspěvky národopisce Čeňka Zíbrta v období první světové války – Příspěvek k dějinám etnologie.*

In: Radek Slabotínský, Pavla Störková (eds.), *Kapitoly z dějin medicíny, farmacie a veterinárního lékařství*. Brno, Technické muzeum 2015, s. 185–190.

Dana Motyčková, Kateřina Sedlická: *Léčitelství a přírodní medicína na stránkách časopisu Přírodní lékař (1896–1942).*

In: Petr Číhal (ed.), *Léčení a léčitelství v lidové tradici*. Uherské Hradiště, Slováké muzeum 2015, s. 243–252.

Dokončené práce v tisku

Kateřina Sedlická, Dana Motyčková: *Vilém Pražák a československá etnografie.*

Prameny a studie (NZM Praha) – ad konference *Odkaz Národopisné výstavy československé 1895 v oblasti etnografie, muzejnictví a památkové péče.*

Kateřina Sedlická, Dana Motyčková: *Architekt Jiří Waage a dokumentace lidové architektury ze sbírek Etnologického ústavu AV ČR, v. v. i.*

Národopisný věstník (NS Praha) – ad (seminář) *120 let výzkumu, dokumentace a prezentace lidové architektury.*

Marcela Suchomelová: *Patrimoniální (ne)povinná četba – exotika v inventářích zapsaná.*

Sborník/kolektivní monografie – ad konference *Archivy, člověk a krajina: proměny krajiny a životního prostředí v archivních dokumentech* (16. celostátní konference archivářů ČR).

Marcela Suchomelová: *Koulovi mezi tradicí a svérázem.*

Prameny a studie (NZM Praha) – ad konference *Odkaz Národopisné výstavy československé 1895 v oblasti etnografie, muzejnictví a památkové péče.*

Recenze

Dana Motyčková: *Po stopách zdraví a nemoci člověka a zvířat.*

Český lid 102, 4, 2015, s. 491–494.

Dana Motyčková: *Anna Falisová – Tünde Lengyelová, Bioterapie optikou historie. Výzkum a vývoj.*

Český lid 102, 4, 2015, s. 501–503.

Žijeme v době, ve které už lidová kultura ve své známé historické podobě není v plné šíři přirozenou součástí každodenního ani svátečního života. Mnoho tradičních kulturních elementů už ztratilo svůj praktický význam a přestalo plnit své původní funkce. Jiné části se postupně transformovaly v rámci současného způsobu života a přizpůsobily se potřebám a představám lidí. Expanze nových kulturních prvků naučila dnešního člověka vnímat vlastní kulturu jinak. S postupným šířením globalizace se tak objevila potřeba začít ochraňovat dědictví kultury předcházejících generací.

Uchovávaní a pěstování kulturního dědictví je důležitou výzvou pro současné společnosti, neboť ztělesňuje kontinuitu jejich historického vývoje a představuje zdroj hodnot, které spojují minulost, současnost a budoucnost do souvislého a pochopitelného celku. Evropské národy tak odvozují velkou část své identity právě z dědictví lidové kultury.

Tematická rozmanitost fotodokumentačních sbírek ústavu se uplatnila při tvorbě portálu Etnofolk www.etnofolk.eu v rámci projektu Central Europe Project Preservation and Enhancement of Folk Culture Heritage in Central Europe, který probíhal v letech 2011–2014 za účasti pracovníků *SVI a odd. Historické etnografie*. Mezinárodní projekt portálu Etnofolk byl koncipován jako bohatý zdroj užitečných informací o kulturním dědictví lidové kultury ve čtyřech zemích střední Evropy (partnery projektu jsou ústavy Akademie věd Slovinska, Maďarska, Slovenska a České republiky). Na portálu jsou přístupné tisíce archivních a obrazových dokumentů, audio a video záznamů, map a odborných textů z oblasti lidové kultury. Hlavní částí portálu je *Znalostní báze* rozdělená do 15 témat (Tradiční stavitelství, Lidové umění, Hudba, tanec, slovo...), kde je umístěná databáze obsahující 121 377 záznamů. Další části jsou *Události* informující o veřejných akcích souvisejících s lidovou kulturou v rámci všech partnerských zemí. Odborné informace o jednotlivých aspektech lidové kultury nalezneme v části *Články a videa*. Portál je publikován vždy v národním jazyce partnerů a v angličtině.

Etnofolk je stále doplňován jednotlivými partnery projektu a je otevřen i pro publikování materiálů o lidové kultuře od jednotlivců či organizací. Portál je určen pro badatele, učitele, studenty, muzejní pracovníky, ale také pro turisty a širokou veřejnost.

Studovny a badatelný Etnologického ústavu AV ČR, v. v. i.

Praha – Na Florenci 3 / SVI – knihovna, studovna (6. patro)

PO, ČT 9–11.30 a 12:30–15:30 h

kopalova@eu.cas.cz / +420 234 612 610

Praha – Na Florenci 3 / SVI – dokumentační sbírky a fondy (archiv), pracoviště NAD 901100270

ČT (+dle dohody) 9–11:30 a 12:30–15:30 h

– viz knihovna, studovna (6. patro)

marcela.suchomelova@seznam.cz
+420 222 828 502

SVI – fotodokumentace (dle dohody)

gergelova@eu.cas.cz / +420 234 612 611

SVI / EM hudební archiv (dle dohody)

kratochvil@eu.cas.cz / +420 222 828 508

Praha – Puškinovo náměstí 6 / KHH – knihovna, studovna

PO, PÁ 13–16 h

vozkova@imus.cas.cz / +420 220 303 928

Brno – Veverí 97 / knihovna, studovna

PO, ČT 9–17 h; ÚT 9–13 h

skrabalova@iach.cz / +420 532 290 277

Brno – Veverí 97 / dokumentační sbírky (dle dohody)

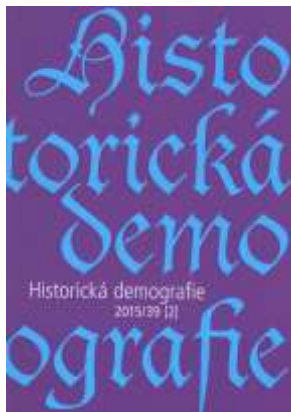
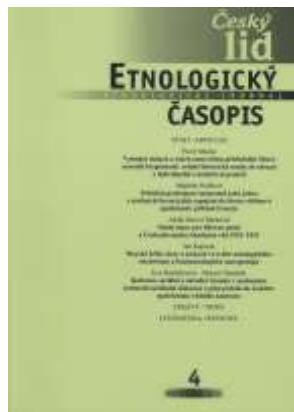
andrea.zobacova@iach.cz
+420 532 290 274

uhlikova@seznam.cz / +420 532 290 273

Ústav vydává tři vědecké časopisy.

V roce 2015 vyšla 4 čísla časopisu *Český lid*, který je indexován na portálech Scopus či ERIH Plus. V roce 2015 došlo k výběrovému řízení na šéfredaktora časopisu a novou šéfredaktorkou se stala doc. Hana Červinková a začala se sestavovat nová redakční rada.

Dále vyšla 4 čísla časopisu *Hudební věda*, 51. ročník jediného celostátního hudebně vědného časopisu v ČR s mezinárodním přesahem, citovaného a excerpovaného mj. v databázích Arts & Humanities Citation Index, Current Contents-Arts & Humanities, International Index to Music Periodicals, Music Index a RILM Abstracts of Music Literature a financovaného z největší části z institucionálních prostředků EÚ AV ČR, v. v. i. Ústav publikuje také časopis *Historická demografie* (2 čísla ročně), zahrnutý ve SOPUS a od roku 2015 vydávaný v kooperaci s FHS UK. Kabinet hudební historie funguje rovněž jako národní centrála prestižní mezinárodní databáze vědecké muzikologické literatury RILM (Repertoire International de Littérature Musicale).

V rámci pedagogické činnosti pracovníci ústavu působí na osmi vysokých školách v ČR a na dvou v zahraničí a ústav má společnou akreditaci na dva doktorské programy v oboru etnologie, a to s FF UK v Praze a FF ZČU v Plzni. Akreditace s FF ZČU v Plzni na doktorský studijní obor etnologie byla v roce 2015 schválena též pro anglický jazyk.

Ukázka ze studie Jana Kapusty: *Mayské kříže, hory a jeskyně ve světle ontologického relativismu a fenomenologické antropologie* publikované ve čtvrtém čísle časopisu *Český lid*, ročník 102/2015 (foto Jan Kapusta):

„V této studii jsem se pokusil o uvedení čtenáře do vybraných aspektů tzv. ontologického obratu a fenomenologické antropologie; zároveň jsem se snažil ukázat, jaký význam mohou mít tyto teoretické přístupy při uchopení odlišného náboženského světa – v tomto případě mayské kosmologie. Přestože mezi sebou tyto směry současné sociální antropologie příliš nekomunikují, rozhodl jsem se pracovat s nimi pospolu; nestavím jeden proti druhému, ale chápu je jako dva pilíře, na nichž je možné stavět“.

Kříže na předkolumbovských zříceninách (Todos Santos Cuchumatán)

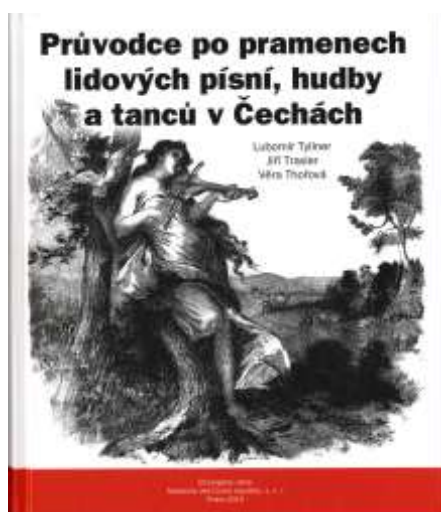
Poutníci na sopce Santa María

„Když lidé dorazí na oslavu, jeskyně vypadá krásně, protože je dobře osvětlena světlem svíček a protože je tam tolik kouře; a jelikož už kouř nemůže nikam unikat, vrací se do jeskyně; a když pak kouř vychází, lidé jej pozorují, protože to vypadá, jako by jeskyně mluvila; je to možná proto, že tato posvátná místa jsou živá.“

Cesta k uctívaným jeskyním (Todos Santos Cuchumatán)

1.2. Nejdůležitější výsledky vědecké činnosti

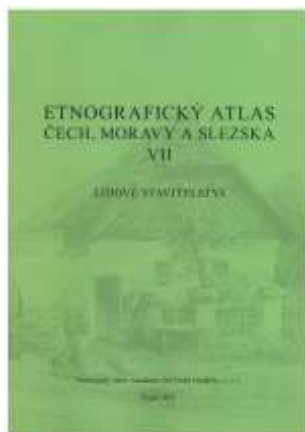
Lubomír Tyllner, Jiří Traxler, Věra Thořová:
Průvodce po pramenech lidových písní, hudby a tance v Čechách

Etnologický ústav AV ČR, v. v. i., Praha 2015

Publikace zahrnuje jak rukopisné, tak tištěné prameny lidové hudby. Podává informace o kompaktních pramenných celcích, nikoli o jednotlivých písních nebo instrumentálních zápisech. Autoři se soustředili na prameny z území Čech a do určité míry i českých enkláv v zahraničí (Daruvar, Volyň). Do přehledu pramenů nejsou zahrnuty kramářské tisky, vyjma těch písní, které přešly do lidové tradice. V Průvodci jsou rovněž podchyceny záznamy tanečních melodií. K záznamům je připojena informace o názvech tanců a popis tanečních

kroků, které jsou uvedeny v původních pramenech.

Publikace je zaměřena na českou lidovou píseň z území Čech a nabízí plnohodnotnou orientaci v množství evidovaných tištěných a rukopisných pramenů z muzeí, archivů, akademických institucí. Kniha obsahuje tisíce dat uspořádaných podle uživatelsky příznivých třídících hledisek a vyhledávacích faktorů. K orientaci rovněž přispívají bohaté rejstříky a faksimile titulních listů, ukázek rukopisů a portrétů sběratelů.

František Bahenský, Martin Dohnal, Josef Vařeka, Jiří Woitsch:
Etnografický atlas Čech, Moravy a Slezska VII. Lidové stavitelství. Mapová příloha 37 listů.

Etnologický ústav AV ČR, v. v. i., Praha

Etnografický atlas Čech, Moravy a Slezska VII. Lidové stavitelství je zaměřen na tradiční venkovskou architekturu, sídla a bydlení, resp. obecně problematiku tzv. stavěného prostředí, tedy na jedno z klasických a dlouhodobě u nás i v zahraničí profylujících témat evropské etnologie. Na základě podrobného studia písemných pramenů z období od konce 18. do počátku 20. století a terénních výzkumů jsou v něm po úvodu obsahujícím rozbor etnokartografického studia stavitelství prezentovány základní

strukturální a vývojové rysy lidového stavitelství v českých zemích s přihlédnutím k problematice evropských izolinií venkovského stavitelství. Na 37 mapách a v doprovodných komentářích je pozornost věnována zejména těmto rysům lidového stavitelství: 1) stavební materiál a konstrukce venkovských staveb v 1. polovině 19. století; 2) půdorysná dispozice dvorů venkovských usedlostí v 19. století; 3) dispozice venkovských staveb ve 2. polovině 19. století (počet a funkce dílů, počet traktů, umístění kuchyně, vertikálnost); 4) průběh evropských izolinií v tradiční architektuře přes území českých zemí (např. rozšíření hrázdění, podlomení, výskyt polygonálních stodol); 5) regionální a lokální typologie lidového domu v Čechách, na Moravě a ve Slezsku.

Svazek je podstatný pro srovnávací etnologický výzkum ve střední Evropě a je využitelný i pro výzkum v rámci památkové péče a ochrany kulturního dědictví.

Hana Červinkova, Michal Buchowski, Zdeněk Uherek, Eds.: *Rethinking Ethnography in Central Europe*

New York: Palgrave Macmillan 2015

Předmět výzkumu sociální a kulturní změna v současné střední Evropě, podpořeno Visegrádským fondem.

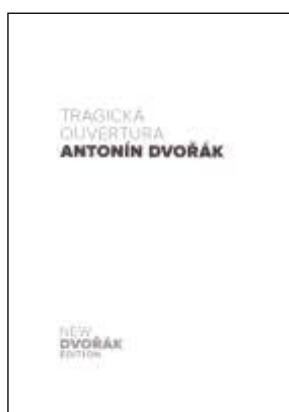
Standard Grant Project (21320085) jako mezinárodní výzkumný projekt, který zaštitovaly čtyři výzkumné instituce: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i. jako leader, Matej Bel University (Slovensko), Adam Mickiewicz University in Poznań (Polsko) and Central European University in Budapest (Maďarsko).

Michal Pavlásek: *S motykou a Pánem Bohem. Po stopách českých evangelíků ve Vojvodině*

Etnologický ústav AV ČR, v. v. i., Brno

Knihla podává obraz pestrých osudů krajanské komunity, která svoji existenci spojila s místem zvaným Veliké Središće, obcí ležící nedaleko města Vršac v jižním Banátu v dnešním Srbsku. Její vznik je výsledkem rozsáhlého migračního procesu, který pro jihovýchodní Evropu znamenal značné proměny struktury populace v rovině sociální, hospodářské, etnické i náboženské.

Ludmila Šmídová (ed.): *Antonín Dvořák: Tragická ouvertura*

Etnologický ústav AV ČR, v. v. i., Praha

Nové kritické vydání partitury Dvořákovy Tragické ouvertury obsahuje standardní textové části (vícejazyčnou předmluvu a kritickou zprávu) a zejména kritický notový text, který přináší nové ediční zpracování tohoto díla. Na rozdíl od prvního kritického vydání (1974) byl za hlavní pramen zvolen Dvořákův autograf, nikoliv první (posmrtné) vydání. Předkládaný svazek těží z edičních zásad badatelsko-edičního projektu NDE a splňuje nejvyšší metodologická kritéria tohoto projektu.

Zdeněk Vejvoda, Marta Ulrychová, Jiří Traxler: *Plzeňsko v lidové písni II. Antologie historických zápisů hudebního folkloru 19. a 20. století*

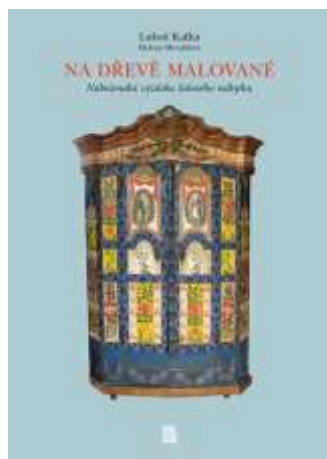
Etnologický ústav AV ČR, v. v. i., Praha

Druhý svazek monografie *Plzeňsko v lidové písni* svojí koncepcí navazuje na první díl vydaný v roce 2011. Představuje lidovou hudební kulturu Plzeňska formou odborných studií a edice historických.

Stanislav Brouček, Veronika Beranská, Hana Červinková, Zdeněk Uherek: *Analýza migrace českých občanů po roce 1989*. Výzkumná zpráva.

Etnologický ústav AV ČR, v. v. i., Praha

Dosud nejkomplexnější výzkum emigrace Čechů do zahraničí po roce 1989. Spolupráce Ministerstva zahraničí ČR, EÚ AV ČR, v. v. i. a Senátu Parlamentu ČR, podpořeno TA ČR, kvantitativní i kvalitativní rozbor usídlení, obživných aktivit, předpokládané délky pobytu, názorů na tamní společnost a problémů s adaptací a postoji k České republice. Závěry obsahují též doporučení k dalšímu směřování krajanské politiky. Zahrnuje komparaci se situací na Slovensku, Dánsku, Rakousku, Švédsku a dalších státech.

Luboš Kafka (90%) Helena Mevaldová (10%): *Na dřevě malované. Náboženská výzdoba lidového nábytku*.

Lika klub 2015, Praha

Monografie *Na dřevě malované. Náboženská výzdoba lidového nábytku* je první publikací svého druhu, která se danou problematikou zabývá v celostátním kontextu. Malba na lidovém nábytku představuje specifickou oblast tradiční hmotné kultury, lidového výtvarného umění a lidové zbožnosti. Pouze malá část dochovaných exemplářů je však zdobena náboženskými motivy: náboženskými symboly a znaky, zobrazením Panny Marie, Ježíše Krista, světci či narativními a vícefigurálními výjevy. Bohatý obrazový doprovodný materiál zachycuje zcela vyčerpávajícím způsobem exponáty z depozitářů více než 200 muzeí a skanzenů.

Čtenář se v působivě vypravené knize seznámí nejen s historií a technikami výroby lidového dřevěného nábytku, ale i s jednotlivými světci, jejichž zpodobení se na lidovém mobiliáři nachází.

Jana Pospíšilová (ed.), Karel Altman (ed.), Peter Demetz, Alexandra Navrátilová, Jana Nosková, Marta Toncrová, Andrea Zobačová: *Děti v Brně: Kapitoly o dětství ve městě pod Špilberkem*

Nakladatelství Doplněk, Brno; Etnologický ústav AV ČR, v. v. i., pracoviště Brno

Knih je sestavena ze sedmi kapitol, jejichž autory jsou pracovníci brněnského pracoviště EÚ AV ČR a doplňuje je esej literárního vědce a překladatele Petera Demetze, pražského rodáka, který prožil dětství v Brně. Jednotlivé oddíly jsou zaměřeny na postavení a roli dětí v rodině, na jejich volný čas, zpěvnost, na vývoj českého školství a na vztahy mezi Čechy a Němci, na děti ve fotografii.

Jedna kapitola se věnuje výhradně německým dětem v období mezi dvěma světovými válkami, ostatní jsou zaměřeny zejména na děti české od konce 19. století do poloviny 20. století. Texty doprovázejí černobílé dobové fotografie.

Andrej Sulitka (ed.), Zdeněk Uherek, (ed.): *Praha a menšiny*. Sborník příspěvků z mezinárodní konference konané v Praze dne 4. prosince 2014.

Etnologický ústav AV ČR, v. v. i., Praha

Publikace Praha a menšiny je výstupem ze 14. setkání národnostních menšin, jehož součástí byla mezinárodní konference pod názvem Praha a menšiny. Program konference byl rozčleněn do tří tematických bloků: 1. přítomnost národnostních menšin v Praze a jejich aktivity, 2. menšiny a mateřských jazyk, 3. národnostní menšiny a migranti. Tyto otázky jsou v centru pozornosti zástupců národnostních menšin a jsou diskutovány na každoročních setkáních národnostních menšin, které pořádá hlavní město Praha a Dům národnostních menšin ve spolupráci s akademickými institucemi,

konkrétně v roce 2014 s Etnologickým ústavem AV ČR. Odborné i širší veřejnosti je tak předkládán dílčí výstup, odpovídající svým uspořádáním průběhu konference.

Markéta Holubová: *Panna Marie Svatohorská*.

Příspěvek k barokním vazbám jezuitské rezidence a poutního místa. Etnologický ústav AV ČR, v. v. i., Praha

Svatá Hora u Příbrami představuje jedno z nejcharakterističtějších a současně nejvýznamnějších mariánských poutních míst v Čechách. Prostřednictvím prosopografické analýzy jezuitského řádu autorka publikace rekonstruuje život jezuitské rezidence na Svaté Hoře a kariéru jednotlivých řeholníků. Velkou pozornost věnuje propojení jezuitského řádu s tradicí svatohorských mariánských poutí jako fenoménu barokní doby.

1.3. Seznam titulů vydaných na pracovišti

1. Lubomír Tyllner – Jiří Traxler – Věra Thořová: *Průvodce po pramenech lidových písní, hudby a tanců v Čechách*. Praha: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i, 2015. 770 s. ISBN 978-80-85010-09-1.
2. Michal Pavlásek: *S motykou a Pánem Bohem. Po stopách českých evangelíků ve Vojvodině*. Brno: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i. 2015, 200 s. ISBN 978-80-87112-91-5.
3. Zdeněk Vejvoda – M. Ulrychová – Jiří Traxler: *Plzeňsko v lidové písni II: antologie historických zápisů hudebního folkloru 19. a 20. století*. Praha: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i, 2015. 630 s. ISBN 978-80-87112-70-0.
4. Jana Pospíšilová (ed.) – Karel Altman (ed.) – P. Demetz – Alexandra Navrátilová – Jana Nosková – Marta Toncrová – Andrea Zobačová: *Děti v Brně: Kapitoly o dětství ve městě pod Špilberkem*. Brno: Doplněk, Etnologický ústav AV ČR, v. v. i., 2015. 175 s. ISBN 978-80-7239-322-0 (Doplněk Brno); ISBN 978-80-87112-97-7 (Etnologický ústav AV ČR, Praha).
5. Andrej Sulitka (ed.) – Zdeněk Uherek (ed.): *Praha a menšiny*. Sborník příspěvků z mezinárodní konference konané v Praze dne 4. prosince 2014. Praha: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i., Dům národnostních menšin, Magistrát hlavního města Prahy, 2015. 224 s. ISBN 978-80-87112-95-3; ISBN 978-80-906147-0-3.
6. Markéta Holubová: *Panna Marie Svatohorská*. Příspěvek k barokním vazbám jezuitské rezidence a poutního místa. Praha: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i, 2015. 244 s., ISBN 978-80-87112-94-6.
7. Markéta Kratochvílová – Radek Malý: *Otakar Ostrčil: Písně na texty německých básníků*. Praha: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i., 2015. 36 s., (Academus Edition, AE 001).
8. Marta Toncrová – Silva Smutná (eds): *Lidové písně z Podhorácka III*. Třebíč – Brno: Muzeum Vysočiny Třebíč – Etnologický ústav AV ČR, v. v. i., 2015. 510 + VIII s.

1.4. Vydané tituly – periodika

1. *Český lid: Etnologický časopis*, ročník 100, č. 1–4, 512 s., ISSN 0009-0794 čtyřikrát ročně
2. *Historická demografie*, ročník 37, č. 1–2, 210 s., ISSN 0323-0937 dvakrát ročně
3. *Hudební věda*, ročník 50, ISSN 0018-7003 čtyřikrát ročně

1.5. Domácí ocenění zaměstnanců pracoviště

PhDr. Jiří Traxler – cena Ministerstva kultury ČR.

Byl oceněn za celoživotní jedinečné propojení vědecké, popularizační a umělecké práce v oblasti tradiční lidové kultury a folkloru.

Ocenění udělil ministr kultury Mgr. Daniel Herman.

Mgr. Jana Nosková, Ph.D. – cena České národopisné společnosti 27. 6. 2015 – MFF Strážnice v kategorii Seminář, konference, akce.

Byla oceněná za konferenci Válka pohledem etnologie (Plzeň, 16.–18. září 2014).

Ocenění udělila Česká národopisná společnost.

doc. PhDr. Lubomír Tyllner, CSc. – cena České národopisné společnosti.

Byl oceněn za vědeckou publikaci.

Ocenění udělila Česká národopisná společnost.

2. Vzdělávací činnost

2.1. Účast pracoviště na terciárním vzdělávání (uskutečňování bakalářských, magisterských a doktorských studijních programů)

Bakalářský studijní program

1/ Univerzita Karlova, Filozofická fakulta
studijní obor: Etnologie
předmět: Historická antropologie lesa
přednášky

2/ Univerzita Karlova, Filozofická fakulta
studijní obor: Etnologie
předmět: Literatury jihovýchodní Evropy II., Literatury jihovýchodní Evropy III.
přednášky, cvičení, vedení prací, komise SZK

3/ Univerzita J. E. Purkyně, Ústí nad Labem
studijní obor: Historie se zaměřením na vzdělávání
předmět: Úvod do etnografie a folkloristiky I, Úvod do etnografie a folkloristiky II, Kulturně historická antropologie I., Kulturně historická antropologie II.
přednášky, cvičení, vedení prací, komise SZK

4/ Univerzita Pardubice
studijní obor: Sociální vědy / sociální antropologie
předmět: Antropologie města
přednášky, vedení prací

5/ State University of New York at Brockport, Honors College
studijní obor: Experiencing the New Europe
předmět: Urban Research Seminar
cvičení, vedení prací, učební texty

6/ Syracuse University, Syracuse University Abroad
studijní obor: The Culture and Politics of Reconciliation in Central Europe
předmět: Negotiating Identities Across Europe's Borders
přednášky, cvičení, vedení prací

7/ Masarykova univerzita, Filozofická fakulta
studijní obor: Etnologie
předmět: Úvod do národopisu
přednášky, vedení prací

8/ Masarykova univerzita, Filozofická fakulta
studijní obor: Etnologie
předmět: Způsoby sdružování obyvatel města
přednášky, vedení prací, učební texty

9/ Masarykova univerzita, Filozofická fakulta
studijní obor: Etnologie
předmět: Úvod do etnomuzikologie
přednášky, vedení prací
10/ Masarykova univerzita, Filozofická fakulta
studijní obor: Etnologie
předmět: Exkurz do kultury dětí
přednášky, cvičení, vedení prací, učební texty

11/ AMU Praha, Hudební fakulta
studijní obor: Taneční věda
předmět: Lidový tanec v prostoru a v čase
cvičení

12/ AMU Praha, Hudební fakulta
studijní obor: Taneční věda
předmět: Lidová taneční kultura v historickém kontextu
přednášky

13/ Univerzita Karlova Praha, Fakulta humanitních studií
studijní obor: Studium hudební vzdělanosti
předmět: Percepce hudební tvorby
přednášky, vedení prací

14/ Univerzita Karlova, Filozofická fakulta
studijní obor: Etnologie
předmět: Sociální antropologie vesnice
přednášky, vedení prací

15/ Univerzita Karlova, Filozofická fakulta
studijní obor: Etnologie
předmět: Dějiny etnologie
přednášky, vedení prací

16/ Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd
studijní obor: Sociologie
předmět: Současná sociální antropologie
přednášky, cvičení, vedení prací

17/ New York University
studijní obor: Music
předmět: Music History IV
přednášky

18/ Univerzita Karlova, Filozofická fakulta
studijní obor: Etnologie
předmět: Dějiny etnologie. Tradiční agrární kultura
přednášky

19/ Západočeská univerzita v Plzni, Filozofická fakulta
studijní obor: Sociální a kulturní antropologie
předmět: Národy a etnika Evropy; Etnické procesy v bývalém SSSR
přednášky, cvičení

20/ Univerzita J. E. Purkyně, Ústí nad Labem, Filozofická fakulta
studijní obor: Historické vědy – historická religionalistika
předmět: Kulturně-sociální antropologie
přednášky, cvičení

Magisterský studijní program

21/ Univerzita Karlova Praha, Filozofická fakulta
studijní obor: Filologie
předmět: Literatury jihovýchodní Evropy v komparativní perspektivě II.
Literatury jihovýchodní Evropy v komparativní perspektivě III.
Areálové a evropské kontexty literatur jihovýchodní Evropy II.
Areálové a evropské kontexty literatur jihovýchodní Evropy III.
přednášky, cvičení, vedení prací

22/ Západočeská univerzita v Plzni, Filozofická fakulta
studijní obor: Antropologie
předmět: Etnografie a historická antropologie
přednášky, cvičení, účast na SZK

23/ Univerzita J. E. Purkyně, Ústí nad Labem, Filozofická fakulta
studijní obor: Historické vědy – Kulturně historická regionalistika, dokumentace památek
předmět: Kulturně sociální antropologie
přednášky, cvičení, vedení prací, komise SZK

24/ AMU Praha, Hudební fakulta
studijní obor: Taneční věda
předmět: Taneční antropologie I.
přednášky

25/ AMU Praha, Hudební fakulta
studijní obor: Taneční věda
předmět: Taneční antropologie II.
cvičení

26/ Univerzita Karlova Praha, Filozofická fakulta
studijní obor: Etnologie
předmět: Etnická hudba Evropy
přednášky

27/ Masarykova univerzita, Filozofická fakulta
studijní obor: Etnologie
předmět: My a ti druzí: problémy s multikulturalismem, sociální konstrukce menšin
přednášky

28/ Univerzita Karlova, Filozofická fakulta
studijní obor: Hudební věda
předmět: Kritika hudebního zápisu a ediční techniky; Aktuální otázky muzikologického výzkumu
přednášky, cvičení, vedení prací

29/ Univerzita Karlova, Filozofická fakulta
studijní obor: Hudební věda
předmět: Metodologické problémy hudební vědy; Seminář hudby 19.–20. století
přednášky

30/ Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd
studijní obor: Sociologie
předmět: Identita a paměť
přednášky, cvičení

31/ Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd
studijní obor: Sociologie
předmět: Současnost kvalitativního výzkumu
přednášky, cvičení

32/ Univerzita Karlova, Filozofická fakulta
studijní obor: Hudební věda
předmět: Operní dílo Leoše Janáčka
přednášky

33/ Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd
studijní obor: Sociologie
předmět: Etnografie města
přednášky, cvičení

34/ Univerzita Karlova, Filozofická fakulta
studijní obor: Hudební věda
předmět: Seminář hudby 19.–20. století
cvičení

35/ Univerzita Karlova Praha, Filozofická fakulta
studijní obor: Historické vědy – Pomocné vědy historické a archivnictví
předmět: Prameny k dějinám lesů a lesnictví v Čechách
přednášky

Doktorský studijní program

36/ Univerzita Karlova, Filozofická fakulta
studijní obor: Historické vědy – Etnologie
předmět: Etnologie I., II., Specializace
přednášky, cvičení, vedení prací, členství 4 pracovníků ústavu v oborové radě

37/ University of Lower Silesia, Faculty of Education
studijní obor: Pedagogika
předmět: studijní program Pedagogika, předmět Anthropology in Education
přednášky, vedení prací, učební texty

38/ Západočeská univerzita, Fakulta filozofická
studijní obor: Etnologie
předmět: Urbánní antropologie, etnicita, migrace
přednášky, cvičení, vedení prací, členství 2 zaměstnanců v oborové radě

39/ Masarykova univerzita, Filozofická fakulta
studijní obor: Etnologie
vedení prací

40/ University of Lower Silesia, Faculty of Education
studijní obor: Pedagogika
předmět: doktorský seminář
cvičení, vedení prací

41/ Univerzita Karlova, Filozofická fakulta
studijní obor: Hudební věda
předmět: doktorský seminář
cvičení, vedení prací

2.2. Výsledky spolupráce se státní a veřejnou správou

Výsledek: Migrace českých občanů po roce 1989 a tvorba moderních diaspor. Formování vlastních komunit nové migrace: USA, proces vývoje od počátečních komunit nelegálních pracovních komunit přes postupné sbližování s komunitami starousedlíků; další komunity: Austrálie, Nový Zéland, Francie, Belgie, severské státy Evropy. Návratové trendy.

Uplatnění: Migrační politika

Zadavatel/uživatel: Ministerstvo zahraničních věcí

2.3. Odborné expertizy zpracované v písemné formě pro státní orgány, instituce a podnikatelské subjekty

1. Název expertizy: S. Brouček – V. Beranská – H. Červinková – Z. Uherek: Analýza migrace českých občanů po roce 1989.

Příjemce/zadavatel: Ministerstvo zahraničních věcí České republiky.

Výsledek: Výsledky kvantitativního a kvalitativního výzkumu a komparace s migrační politikou dalších států.

2/ Název expertizy: Posouzení zápisu do Seznamu nemateriálních statku tradiční a lidové kultury ČR

Příjemce/zadavatel: Ministerstvo kultury ČR

Výsledek: Posouzení zápisu

3. Vědeční pracovníci, DSP, spolupráce s VŠ, vzdělávání

Forma vědeckého vzdělávání

	Počet absolventů v r. 2015	Počet doktorandů k 31. 12 2015	Počet nově přijatých v r. 2015
Doktorandi (studenti DSP) v prezenční formě studia	1	5	3
Doktorandi (studenti DSP) v kombinované a distanční formě studia	0	10	0
Celkem	1	15	3
– z toho doktorandů ze zahraničí	0	0	0

Forma výchovy studentů pregraduálního studia

Celkový počet bakalářů podílejících se na vědecké činnosti pracoviště	7
Celkový počet diplomantů podílejících se na vědecké činnosti pracoviště	4
Celkem	11

Vědecké a vědecko-pedagogické hodnosti zaměstnanců pracoviště

	Věd. hodnost nebo titul		Vědecko-pedagog. hodnost		
	DrSc., DSc.	CSc., Ph.D.	profesor	docent	
Počet k 31. 12. 2015	0	0	31	2	5
– z toho uděleno v roce 2015	0	0	0	0	0

Pedagogická činnost zaměstnanců pracoviště

	Letní semestr 2014/2015			Zimní semestr 2015/2016		
	Celkový počet odpřednášených hodin na VŠ v programech bakalářských/magisterských/doktorských	427	273	42	515	421
Počet semestrálních cyklů přednášek/seminářů/cvičení v bakalářských programech	15	3	0	19	4	0
Počet semestrálních cyklů přednášek/seminářů/cvičení v magisterských programech	9	3	0	9	10	0
Počet pracovníků ústavu působících na VŠ v programech bakalářských/magisterských/doktorských	10	10	6	14	10	6

Vzdělávání středoškolské mládeže

	Pololetí ve škol. roce 2014/2015		Pololetí ve škol. roce 2015/2016	
Počet odpřednášených hodin	174		60	
Počet vedených prací (např. SOČ)	20		0	
Počet organizovaných/spoluorganizovaných soutěží	0	0	0	0

Spolupráce ústavu s VŠ ve výzkumu

	Pracoviště AV příjemcem		Pracoviště AV spolupříjemcem	
Počet projektů řešených v r. 2015 společně s VŠ (grantové/programové)	0	0	0	0

4. Mezinárodní spolupráce pracoviště

1. Počet konferencí s účastí zahraničních vědců (pracoviště jako pořadatel nebo spolupořadatel)	9
2. Počet zahraničních cest vědeckých pracovníků ústavu	61
– z toho mimo rámec dvoustranných dohod AV ČR	57
3. Počet aktivních účastí pracovníků ústavu na mezinárodních konferencích	61
– počet přednášek přednesených na těchto konferencích	61
– z toho zvané přednášky	29
– počet posterů	2
4. Počet přednášejících na zahraničních univerzitách	2
5. Počet členství v redakčních radách mezinárodních časopisů	21
6. Počet členství v orgánech mezinárodních vědeckých vládních a nevládních organizací (společnosti, komitáty)	13
7. Počet přednášek zahraničních hostů v ústavu	68
8. Počet grantů a projektů financovaných ze zahraničí	3
– z toho z programů EU	0

4.1. Mezinárodní projekty

1/ Visegrad Fund

Organizace: Visegrad Fund

Název programu: Standardní grant

Název projektu: Společenská a kulturní změna v současné střední Evropě

Koordinátor: Etnologický ústav AV ČR, v.v.i. Koordinující osoba: H. Červinková

Spoluřešitelů: 4

Účastnických států: 4, z toho z EU 4

Typ aktivity: konference a publikace

2/ UNESCO

Organizace: ICTM (UNESCO)

Název programu: Kolové tance v 19. století

Název projektu: Kolové tance 19. století

Koordinátor: Prof. Egil Bakka, University Trondheim

Koordinující osoba: D. Stavělová

Spoluřešitelů: 14

Účastnických států: 6, z toho z EU 4

Státy: Norsko, Anglie, Litva, Německo, Rumunsko, USA

Typ aktivity: konference, semináře, dílny, sborníky z konferencí

3/ RILM

Organizace: IAML – International Association of Music Libraries, Archives and Documentation Centres

Název programu: RILM – Mezinárodní soupis hudební literatury

Název projektu: RILM – Mezinárodní soupis hudební

Koordinátor: RILM – The International Center, New York

Koordinující osoba: P. Kordík

Spoluřešitelů: 0

Účastnických států: 48, z toho z EU 23

Typ aktivity: celosvětová bibliografická databáze v oboru hudební věda, v roce 2014 dodáno z KHH 800 záznamů

4/ Visegrad Fund / UNESCO

Organizace: Sociologický ústav SAV

Název programu: MOST

Název projektu: Transnacionální migrace a její důsledky ve středoevropském prostoru

Koordinátor: Dr. Lubomír Falťan

Koordinující osoba: Z. Uherek

Spoluřešitelů: 4

Účastnických států: 8, z toho z EU 6

Typ aktivity: konference a kolektivní monografie

5/ Visegrad Fund

Organizace: University of Warsaw, Centre of Migration Research

Název programu: Standardní visegrádský projekt

Název projektu: Přeshraniční spolupráce v době krize na území sousedů

Koordinátor: Ignacy Józwiak

Koordinující osoba: Zdeněk Uherek

Spoluřešitelů: 4

Účastnických států: 4, z toho z EU 3

Typ aktivity: výzkum, konference, publikace

4.2. Akce s mezinárodní účastí, které pracoviště organizovalo nebo v nich vystupovalo jako spoluorganizátor

Making Anthropology Matter

14.–15. 10. 2015, Praha

Hlavní pořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Spoluorganizátor: Evropská asociace sociálních antropologů, Česká asociace pro sociální antropologii

Počet účastníků: 55, z toho ze zahraničí 30

Významná prezentace: Thomas Hylland Eriksen, EASA President: Norwegian Anthropology from Success to Ambiguity
Michal Buchowski: Multiculturalism and the Fear of Muslims in a Non-Immigrant Society

Internetové stránky:

http://eu.avcr.cz/Pracoviste/Oddeleni_etnickych_studii/Probihajici_granty/Making_Anthropology_Matter.html

Kontaktní osoba: Hana Červinková, Zdeněk Uherek

Jakub Jan Ryba a Česká kantorská hudba 18. a 19. století

27.–28. 11. 2015, České muzeum hudby

Hlavní pořadatel: Česká společnost pro hudební vědu

Počet účastníků: 32, z toho ze zahraničí 8

Internetové stránky: <http://cshv.cz>

Kontaktní osoba: Jarmila Procházková

Dobroslav Orel, rodák z Ronova n. D.

23.–25. 4. 2015, Ronov nad Doubravou, Třemošnice

Hlavní pořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Spoluorganizátor: Městský úřad Ronov n. D.

Počet účastníků: 20, z toho ze zahraničí 8

Internetové stránky: www.imus.cz

Kontaktní osoba: Jarmila Procházková

Nové pohledy na život a dílo Jana Dismase Zelenky

15. 10. 2015, Praha

Hlavní pořadatel: Ensemble Inégal

Spoluorganizátor: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Počet účastníků: 12, z toho ze zahraničí 5

Internetové stránky: www.imus.cz

Kontaktní osoba: Jarmila Procházková

Proměny identit v hudební kultuře pozdního středověku ve střední Evropě

13.–14. 11. 2015, Praha, KHH

Hlavní pořadatel: Ústav hudební vědy, FF UK

Spolupořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Počet účastníků: 14 z toho ze zahraničí: 10

Internetové stránky: www.imus.cz

Kontaktní osoba: Jana Vozková

4.3. Informace o plánovaných akcích s mezinárodní účastí (v následujícím roce)

International Conference Between State Plan and Research Freedom. Ethnology in Central Europe between 1945 and 1989

17.–18. 3. 2016, Praha

Organizátor: EÚ AV ČR, v. v. i., Na Florenci 3, Praha 1 (ve spolupráci s ÚSD AV ČR, v. v. i. a MÚA AV ČR, v. v. i.)

Koordinátor: Adéla Jůnová Macková: mackovija@volny.cz

Music Heritage of the Charles IV Age

10.–12. 11. 2016, Praha / Roudnice n. L.

Organizátor: EÚ AV ČR, v. v. i., Puškinovo nám. 9, 16000 Praha

Koordinátor: J. Procházková: prochazkova@imus.cas.cz

4.4. Informace o zaměstnancích pracoviště, kteří zastávali funkce v řídicích orgánech významných mezinárodních vědeckých organizací

doc. Hana Červinková, PhD.

Název organizace: Evropská asociace sociálních antropologů (European Association of Social Anthropologists) – místopředsedkyně

Funkční období: 2015–2016

doc. PhDr. Zdeněk Uherek, CSc.

Název organizace: UNESCO – MOST – člen Intergovernmental Committee

Funkční období: 2014–2017

doc. PhDr. Zdeněk Uherek, CSc.

Název organizace: CUA IUAES – člen výboru, zpravodaj pro střední Evropu

Funkční období: není omezeno

PhDr. Jiří Woitsch, Ph.D.

Název organizace: International Society for Ethnology and Folklore (SIEF) – Chair of Working group Place-lore and Space-lore

Funkční období: 2015–2017

PhDr. Jiří Woitsch, Ph.D.

Název organizace: International Union of Forest Research Organisations (IUFRO) – Coordinator of Unit 9.03.01 – Social and economic history
Funkční období: 2014–2018

doc. Mgr. Daniela Stavělová, Ph.D.

Název organizace: Study Group on Ethnochoreology of the International Council for Traditional Music UNESCO – Chair of the Sub-Study Group for Field Research
Funkční období: od 2014 – neohraničeno

PhDr. Milada Jonášová, Ph.D.

Název organizace: Akademie für Mozart-Forschung, Stiftung Mozarteum Salzburg – členka výboru
Funkční období: 2014–

4.5. Návštěvy zahraničních vědců

Prof. Thomas Hylland Eriksen, jeden z nejvýznamnějších odborníků na etnicitu, nacionalismus, multikulturalismus a teorii oboru na světě, University of Oslo, Norsko.

Prof. Susana Narotzky, bývalá předsedkyně Evropské asociace sociálních antropologů, sekretářka Americké antropologické asociace, řešitelka grantu od European Research Council, jedna z nejvýznamnějších současných antropoložek v oboru ekonomické antropologie University of Barcelona, Španělsko.

Prof. Michal Buchowski, expředseda EASA, expředseda WCAA, vedoucí katedry kulturní antropologie a etnologie, vynikající teoretik oboru antropologie, předseda polské národopisné společnosti Adam Mickiewicz University in Poznan, Polsko.

Prof. Judith Okely, jedna z nejznámějších evropských odbornic na romské národnostní menšiny, University of Oxford, UK.

Doc. Vladimír Penčev, nejvýznamnější bulharský bohemista a etnolog, Ústav etnologie a folkloristiky s Etnografickým muzeem BAV, Bulharsko.

PhDr. Irina Kolarska, Ústav etnologie a folkloristiky s Etnografickým muzeem BAV, Bulharsko.

Prof. Dragana Radojičić, obor etnologie, kulturní historie, migrace, Etnografski institut SANU, Srbsko.

Prof. dr. hab. Teresa Smolińska, obor folkloristika, teorie, média, Etnografski institut Katedra Kulturoznawstwa i Folklorystyki, Instytut Polonistiki i Kulturoznawstwa, Uniwersytet Opole, Polsko.

Dr. Elisabeth Fendl, obor etnologie, kulturní historie, migrace, Sudetendeutsches Museum Mnichov, Německo.

Frederic Kiernan, obor hudební věda, University of Melbourne, Austrálie.

Claudia Lubkoll, obor hudební věda, SLUB Dresden, SRN.

Wolfgang Horn, obor hudební věda, Universität Regensburg, SRN.

Janice B. Stockigt, obor hudební věda, University of Melbourne, Austrálie.

Jaap van Benthem, obor hudební věda, Universiteit Utrecht, Nizozemí.

Pawel Gancarczyk, obor hudební věda, Polska akademia nauk, Polsko.

Ulrike Hascher-Burger, obor hudební věda, Universiteit Utrecht, Nizozemí.

Ute Avers, obor hudební věda, Universität Augsburg, Německo.

Franz Körndle, obor hudební věda (Philosophisch-sozialwissenschaftliche Fakultät – Musikwissenschaft), Universität Augsburg, Německo.

Prof. Dr. Daniela Philippi, obor hudební věda, badatelské zaměření: Chr. W. Gluck, A. Dvořák, B. Martinů, pracoviště: Johann Wolfgang Goethe-Universität Frankfurt am Main, Německo.

Prof. Lubomír Chalupka, obor muzikologie, FF Univerzita Komenského, Bratislava, Slovensko.

4.6. Aktuální meziústavní dvoustranné dohody

1/ Instytut slawistyki PAN, Polsko

téma spolupráce: slovesný folklor, slavistika

2/ Institut za etnologija i folklor s Etnografičen muzej BAN, Bulharsko

téma spolupráce: etnické procesy, folkloristika, slavistika

3/ Etnografski institut, Srbska akademija nauka i umetnosti (SANU), Beograd

téma spolupráce: transformace společnosti, migrace; pořádání konferencí a publikace

4/ Inštitut za narodopisje ZRC SAZU, Ljubljana, Slovinsko

téma spolupráce: etnické procesy, folklorní vztahy

5/ Akademie der Wissenschaften und der Literatur Mainz, Německo

téma spolupráce: nové souborné vydání děl A. Dvořáka

6/ Ústav hudobnej vedy SAV, Bratislava, Slovensko

téma spolupráce: hudební historie, etnomuzikologie, etnochoreologie

7/ Institute for Musicology, Hungarian Academy of Science, Budapešť, Maďarsko
téma spolupráce: hudební historie, etnomuzikologie, etnochoreologie

8/ Muzikološki Inštitut, Slovenska Akademija Znanosti in Umetnosti (ZRC SAZU),
Ljubljana, Slovinsko

téma spolupráce: hudební historie

9/ Muzikološki institut, Srbska akademija nauka i umetnosti (SANU), Beograd

téma spolupráce: hudební historie, etnomuzikologie

10/ Phonogramm-Archiv der Akademie der Wissenschaften Wien, Rakousko

téma spolupráce: etnomuzikologie, digitalizace historických památek lidové hudby

11/ Deutsches Volksliedarchiv, Freiburg i. Br., Německo

téma spolupráce: tradiční hudba, archivy lidových písní

5. Popularizační činnost

Lubomír Tyllner a kol.: *Prezentace syntetického kolektivního díla Velké dějiny zemí Koruny české. Lidová kultura*

Prezentace syntetického kolektivního díla Velké dějiny zemí Koruny české. Lidová kultura. Budova prezidia AV ČR, Praha, 18. 2. 2015.

Hl. pořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Jiří Traxler – Zdeněk Vejvoda: *Výsledky nejnovějšího folkloristického výzkumu oblasti širšího Plzeňska*

Přednáška v rámci Týdne vědy, Plzeň, 10. 11. 2015

Hl. pořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Spolupořadatel: Západočeské muzeum

Matěj Kratochvíl: *Hip hop jako folklor: Etnomuzikologie a současné hudební subkultury*

Přednáška v rámci Týdne vědy, Praha, AV ČR, 5. 11. 2015

Hl. pořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Spolupořadatel: AV ČR

Daniela Stavělová – Matěj Kratochvíl: *Lidové písně a tance z Čech a Moravy*

Prezentace v rámci Dne s Etnologickým ústavem na výstavě Věda–národ–dějiny, Praha, Národní muzeum, 19. 11. 2015

Hl. pořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Spolupořadatel: Národní muzeum a AV

Lubomír Tyllner – Jiří Traxler – Věra Thořová: *Průvodce po pramenech lidových písní, hudby a tanců v Čechách*

Prezentace publikace Průvodce po pramenech lidových písní, hudby a tanců v Čechách, Praha, Literární kavárna Academia, 15. 10. 2015

Hl. pořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i

Cyklus *Rok smíření*

Přednáška s projekcí a diskusí, Brno 17. 12. 2015

Hl. pořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Spolupořadatel: Černovické sdružení

Kooperace na přípravě MFF Strážnice

Zasedání v programové radě, příprava programu, posuzování kvality programu, Strážnice, červen 2015

Hl. pořadatel: NÚLK Strážnice

Regionální přehlídky dětských folklorních souborů

Členka poroty Lucie Uhlíková; jako členka poroty se podílí na hodnocení a úrovni soutěže mladých zpěváků, Rožnov pod Radhoštěm, Valašské folklorní sdružení, 25. 4. 2015

Hl. pořadatel: NIPOS – Artama

Zdeněk Uherek: *Migrace Čechů do zahraničí*

Přednáška v rámci Týdne vědy a kultury, Praha, EÚ AV ČR, v. v. i., 5. 10. 2015

Hl. pořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Zdeněk Uherek: *Pražané ve veřejném prostoru*

Přednáška v rámci Strategie AV21, Praha, Konferenční centrum ÚDU, 9. 10. 2015

Hl. pořadatel: Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

Zdeněk Uherek: *Integrace cizinců v České republice*

Přednáška, Praha, poslanecká sněmovna, 16. 10. 2015

Hl. pořadatel: AV ČR, Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky

Lydia Petráňová: *Tradice křesťanských Velikonoc s promítáním filmu Luboše Kafky Od Popelce do Provody*
Přednáška, Praha, 1. 3. 2015

Lydia Petráňová: *Tradice křesťanských Velikonoc s promítáním filmu Luboše Kafky Od Popelce do Provody*
Přednáška, Městská knihovna v Pelhřimově, 15. 3. 2015

Lydia Petráňová: *Symbolika hvězd v lidové kultuře*
Přednáška, Městská knihovna Beroun, 18. 2. 2015

Jaroslav Otčenášek: *Lidové pohádky Lužických Srbů*
Prezentace vydání českého překladu výboru lužickosrbských pohádek, teorie pohádky a specifika lidových podání z Lužice
Praha 1, Malá Strana, Lužický seminář, 24. 1. 2015
Hl. pořadatel: Společnost přátel Lužice
Spolupořadatel: EÚ AV ČR, v. v. i.

Jaroslav Otčenášek: *Domečky jak z cukrkandlu: miniatury lidové architektury*
Přednáška o české a slovenské lidové architektuře za použití zmenšených modelů existujících staveb v rámci Týdne vědy a techniky, Praha 1, Na Florenci 3, EÚ AV ČR, v. v. i.,
5. listopadu 2015
Hl. pořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Jaroslav Otčenášek: *Jak uvařit Etnofolk*

Přednáška o mezinárodním projektu ETNOFOLK (2011–2014), Praha 1, Na Florenci 3, EÚ AV ČR, v. v. i., 5. 11. 2015

Hl. pořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Markéta Holubová: *Kramářské tisky a letáky*

Přednáška v rámci akce Jeden den s Etnologickým ústavem AV ČR, v. v. i. v Národním muzeu v rámci výstavy Věda – procházka dějinami, Praha, 19. 11. 2015

Hl. pořadatel: AV ČR a Národní muzeum v Praze

Markéta Holubová: *Panna Marie Svatohorská. Příspěvek k barokním vazbám jezuitské rezidence a poutního místa*

Prezentace, křest knihy, Praha, Knihkupectví Academia, 6. 10. 2015

Hl. pořadatel: Knihkupectví Academia

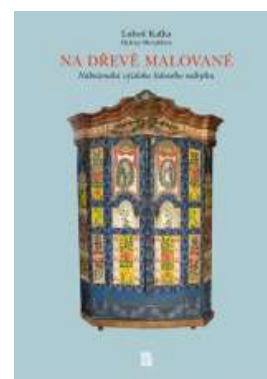
Spolupořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Luboš Kafka: *Na dřevě malované*

Prezentace monografie, Akademie věd ČR, Národní 3, 25. 11. 2015

Hl. pořadatel: Nakladatelství Lika klub

Spolupořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Den s... KHH

Program: 10,00 h. Rozjímání o nebi (Tomáš Slavický ad.), 13,00 h. Tajemství hudebního zápisu (Václav Kapsa ad.) 15.00 h. Boronih komická opera z divadelního zákulisí (1763) (Milada Jonášová) 17.00 h. Josef Bohuslav Foerster a jeho opera Debora (prof. Jarmila Gabrielová), Praha – Nová budova NM, 3. 12. 2015

Hl. pořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Spoluorganizátor: Národní muzeum

Jarmila Procházková: *Hudba a hudební věda v České akademii věd a umění v letech 1890–1952*

Přednáška, Praha 1, Salmovský palác, Hradčanské nám., 25. 11. 2015

Hl. pořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Spoluorganizátor: Národní galerie

Cyklus Proměny hudby

Milada Jonášová: *Richard Strauss a jeho úprava Mozartovy opery Idomeneo*

Přednáška, knihovna KHH, 19. 2. 2015, 17.00 hod.

Hl. pořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Daniela Stavělová: *Tíha a beztlíže folkloru. Folklorismus druhé poloviny 20. století a na počátku třetího milénia*

Přednáška, knihovna KHH, 19. 3. 2015, 17.00 hod.

Hl. pořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Tomáš Slavický: *Kapelnické a autorské úpravy v hudbě 18. století – Requiem solemne Jana Zacha*

Přednáška, knihovna KHH, 16. 4. 2015, 17.00 hod.

Hl. pořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Vít Zdrálek: *Proměny kulturního významu v performanci náboženských písní v současné Jižní Africe*

Přednáška, knihovna KHH, 28. 5. 2015, 17.00 hod.

Hl. pořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Andrea Steckerová: *Motiv hudby v holandské malbě zlatého věku*

Přednáška, knihovna KHH, 18. června 2015, 17.00 hod.

Hl. pořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Lubomír Spurný: *Proměny teorie. Od hudební teorie k teorii provozovací praxe v první polovině 20. století*

Přednáška, knihovna KHH, 19. 11. 2015, 17.00 hod.

Hl. pořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Miloš Zapletal: *Janáčková Sinfonietta jako událost*

Přednáška, knihovna KHH, 10. 12. 2015, 17.00 hod.

Hl. pořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Jan Kachlík: *Dvořákovy Moravské dvojzpěvy v známých i neznámých podobách*

Přednáška, Praha, NM – ČMH, 30. 11. 2015

Hl. pořadatel: Společnost A. Dvořáka

Spolupořadatel: Muzeum A. Dvořáka – NM – ČMH

Den otevřených dveří 2015 a Prezentace nového svazku New Dvořák Edition

Knihovna KHH otevřena pro veřejnost – možnost odborného výkladu a konzultací.

Prezentace nového svazku New Dvořák Edition, knihovna KHH, 4. 11. 2015

Hl. pořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Spolupořadatel: Český rozhlas

Michaela Freemannová: *Händel a Bach; hudba u milosrdných bratří ve Valticích*

Přednášky pro účastníky Mezinárodní letní školy staré hudby, výstava 410 let od příchodu milosrdných bratří do Valtic, Valtice, 5., 6. a 9. 7. 2015

Hl. pořadatel: Letní škola staré hudby

Michaela Freemannová: *Haydnovy hudební slavnosti*

Dramaturgie, programová brožura, podíl na managementu; Plzeň-jih, 11.–27. 9. 2015

Hl. pořadatel: Haydnova společnost

Michaela Freemannová: *Pořady M. Freemanové v ČRo*

Popularizační pořady na stanici ČRo 3 – Vltava, cyklus pořadů o J. D. Zelenkovi Praha, 28. 11., 5., 12. a 19. 12. 2015

Hl. pořadatel: Český rozhlas

Milada Jonášová: *Záhady Mozartovy velké g moll symfonie; Kde vznikla italská verze Kouzelné flétny?* (obojí spoluautor T. Volek)

Pořady v ČRo, Praha, 28. 1. a 4. 10. 2015

Hl. pořadatel: Český rozhlas

Milada Jonášová: *Zrod Stavovského divadla*

Výstava, autorka scénáře výstavy, Praha, 27. 12. 2015

Hl. pořadatel: Národní divadlo v Praze

Milada Jonášová: *Duškova pěvecká soutěž*

Organizace 35. ročníku (10. mezinárodního) Duškovy pěvecké soutěže hudební mládeže, organizace Koncert vítězů, Praha, Bertramka, 25. 4. 2015, 6. 6. 2015

Hl. pořadatel: Mozartova obec

Spolupořadatel: Sächsische Mozart Gesellschaft; Deutsche Mozart Gesellschaft

Michaela Freemannová, Jan Kachlík, Pavel Kordík: *workshop Umělecké dílo jako prostředek komunikace*

Aktivní účast, Praha, Akademické konferenční centrum, 27. 11. 2015

Hl. pořadatel: ÚDU AV ČR

Václav Kapsa: *Dobřenský skladatel Jan Ignác Brentner*

Přednáška spojená s průvodním slovem ke koncertu v rámci akce Evropské hlavní město kultury Plzeň 2015, Dobřany, 15. 10. 2015

Hl. pořadatel: Město Plzeň

Prof. Jarmila Gabrielová: *Ausgewählte wertvolle Manuskripte aus den Sammlungen des Tschechischen Museums der Musik*

Dvě přednášky v NM-ČMH pro účastníky exkurze do Prahy, kterou pořádala Stiftung Anne-Sophie Mutter, na téma *Ausgewählte wertvolle Manuskripte...* (Joseph Haydn – Cello Concerto C-Dur, Antonín Dvořák – Violin Concerto a-Moll und Cello-Concerto h-Moll, Josef Suk – Elegie op. 23) – účastníci exkurze včetně paní Anne-Sophie Mutter osobně měli přítom samozřejmě možnost příslušné rukopisy (autografy) vidět.

Praha NM – ČMH, květen 2015

Hl. pořadatel: Stiftung Anne-Sophie Mutter

Spolupořadatel: Národní muzeum – České muzeum hudby

Eva Myslivcová: *Otilie Dvořáková, dcera skladatele Antonína Dvořáka*

Přednáška Evy Myslivcové v rámci pravidelného setkání seniorů české komunity v St. Wenceslaus Church (496 Gladstone Avenue, Toronto, ON M6H 3H9, Canada), Toronto, 9. 9. 2015

Hl. pořadatel: St. Wenceslaus Church

Jana Vozková: *Dobroslav Orel, kněz a muzikolog*

Výstava podle scénáře dr. Jany Vozkové, umístěná do mezipatra hlavní budovy AV ČR, Praha, 1.–12. 11. 2015

Hl. pořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Spolupořadatel: SSČ AV ČR, v. v. i., NM – ČMH

Stanislav Brouček: *Politické pozadí řízené pracovní migrace z Vietnamu do ČSSR*

Referát na konferenci: *Násilné migrační procesy v českých zemích ve 20. století*, Týnec nad Sázavou, 4.–6. listopadu 2015

Pořadatelé: Státní oblastní archiv v Praze, Muzeum Podblanicka, Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i.

Barbora Gergelová: *Odborné zpracování a zpřístupnění fondů Etnologického ústavu AV ČR, v. v. i.*

Workshop EÚ AV ČR, v. v. i., Cikháj, 26.–27. 3. 2015 / *Historie EÚ AV ČR, v. v. i., v kontextu současného vývoje oborů etnologie a hudební věda.*

Barbora Gergelová: *Etnofolk. Portál do nadčasového světa*

Seminář Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., Na Florenci 3, Praha 1, 2.–3.4. 2015
Elektronické informační zdroje Akademie věd ČR o společnosti a kultuře.

Kateřina Sedlická, Dana Motyčková: *Vilém Pražák a československá etnografie*

Konference Národního zemědělského muzea Praha ve spolupráci s Národním památkovým ústavem, Národním muzeem, Českou národopisnou společností a Foibos Books, s. r. o., NZM Praha, 22.–23. 10. 2015 / *Odkaz Národopisné výstavy československé 1895 v oblasti etnografie, muzejnictví a památkové péče.*

Kateřina Sedlická, Dana Motyčková: *Prodloužený čas, aneb konec „lidové architektury“ v Čechách*

11. historicko-geografická konference pořádaná Výzkumným pracovištěm historické geografie, Historickým ústavem AV ČR a Katedrou sociální geografie a regionálního rozvoje PřF UK, Praha: 28. 1. 2015 / *Krajiny snů. Nerealizované projekty od středověku do současnosti.*

Kateřina Sedlická, Dana Motyčková: *Architekt Jiří Waage a dokumentace lidové architektury. Ze sbírek Etnologického ústavu AV ČR, v. v. i.*

Odborný seminář pořádaný Komisí pro lidové stavitelství, sídla a bydlení při České národopisné společnosti, Ústavem evropské etnologie Masarykovy univerzity Brno a Regionálním muzeem v Kolíně: 12.–13. 5. 2015 / *120 let výzkumu, dokumentace a prezentace lidové architektury.*

Dana Motyčková, Kateřina Sedlická: *Léčitelství a přírodní medicína nejen na stránkách časopisu Přírodní lékař (1896–1942)*

Mezinárodní konference pořádaná Slováckým muzeem v Uherském Hradišti, Mezinárodní komisí pro studium lidové kultury v Karpatech – subkomisí pro lidové obyčeje a Sekcí pro lidové obyčeje České národopisné společnosti, Uherské Hradiště: 2.–3. 6. 2015 / *Léčení a léčitelství v lidové tradici.*

Dana Motyčková, Kateřina Sedlická: *Časopis Přírodní lékař (1896–1942) jako propagátor přírodoléčebných metod*

Mezinárodní seminář pořádaný Technickým muzeem v Brně, Zdravotnickým muzeem Národní lékařské knihovny v Praze, Českým farmaceutickým muzeem, střediskem Farmaceutické fakulty, Brno: 15.–16. 9. 2015 / *Po stopách zdraví a nemoci člověka a zvířat V. K historii a současnosti medicíny, farmacie a veterinárního lékařství.*

Marcela Suchomelová: *Patrimoniální (ne)povinná četba – exotika v inventářích zapsaná*
16. celostátní konference archivářů ČR, Poděbrady: 7.–9. 4. 2015 / *Archivy, člověk a krajina: proměny krajiny a životního prostředí v archivních dokumentech.*

Marcela Suchomelová: *Koulovi mezi tradicí a svérázem*

Konference pořádaná Národním zemědělským muzeem Praha, Národním památkovým ústavem, Národním muzeem, Českou národopisnou společností a Foibos Books, s. r. o., Praha (NZM): 22.–23. 10. 2015 / *Odkaz Národopisné výstavy československé 1895 v oblasti etnografie, muzejnictví a památkové péče.*

Jiří Woitsch: *Dny řemesel u Dolského mlýna*

Experimentální výroba dřevěného uhlí, potaše a kolomazi a přednášky o lesních řemeslech, Dolský mlýn (Jetřichovice), 15. 8.–22. 8. 2015

Hl. pořadatel: Správa Národního parku České Švýcarsko
Spolupořadatel EÚ AV ČR, v. v. i.; Ministerstvo kultury ČR

Lydia Petráňová: *Velikonoce v lidové kultuře*

Vzdělávací přednáška pro průvodce PIS, Praha, 1. 4. 2015

Hl. pořadatel: Pražská informační služba

Lydia Petráňová: *Lidové zvyky na Podblanicku*

Popularizační přednáška, Benešov, 18. 5. 2015

Hl. pořadatel: Muzeum Podblanicka

Jiří Woitsch: *Krajina ve stínu železné opony*

Referát a workshop o environmentálních dějinách Česka a Slovenska, Kobyly, 5. 6.–7. 6. 2015.

Lydia Petráňová, Jiří. Woitsch: *Tajemství rodu: Alena Zárybnická*

Expertní vystoupení v televizním dokumentárním pořadu, vysíláno v premiéře na ČT 1, 29. 9. 2015

Hl. pořadatel: Česká televize

Luboš Kafka: *Dary své skládáme*

Rozhlasový popularizační pořad (spoluúčinkují kardinál M. Vlček, prof. J. Royt), Praha, 24. 12. 2015

Hl. pořadatel: Český rozhlas – Vltava

Luboš Kafka: „Auf Holz gemalt“ – *Geschichte bäuerlicher Wohnkultur Mitteleuropas*

Rozhovor s redaktorkou Jitkou Mládkovou o knize *Na dřevě malované*, Praha, ČRO

Hl. pořadatel: Český rozhlas – Rádio Praha, německá redakce

Jiří Woitsch: *Trdelník je symbol dnešního marketingu, s tradicemi nemají vánoční trhy moc společného, říká expert*

Rozhovor pro on-line televizi DVTV, dostupné na

<http://video.aktualne.cz/dvtv/trdelnik-je-symbol-dnesniho-marketingu-s-tradicemi-nemaji-va/r~1e5cf476a7e511e590ec0025900fea04/>

Hl. pořadatel: televize DVTV

František Bahenský: *Malé národy Sibiře*

Popularizační přednáška pro studenty a pedagogy gymnázia, Kralupy nad Vltavou, 17. 6. 2015

Hl. pořadatel: Dvořákovo gymnázium v Kralupech nad Vltavou

Jiří Woitsch: *Tachovské pohraničí – mezi archivem a terénem*

Referát z 16. konference archivářů ČR *Archivy, člověk a krajina. Proměny krajiny a životního prostředí v archivních dokumentech*. Poděbrady, 7. 4.–9. 4. 2015

Jiří Woitsch: rozhovor pro internetovou televizi DVTV na téma vánočních trhů

dostupné z <http://video.aktualne.cz/dvtv/dvtv-21-12-2015-vyssi-zdaneni-bohatych-reklama-bernardu->

[vano/r~7b925346a7fb11e5b745002590604f2e/r~0867f8b4a7e511e5979c0025900fea04/](http://video.aktualne.cz/dvtv/dvtv-21-12-2015-vyssi-zdaneni-bohatych-reklama-bernardu-)
21. 12. 2015

Hl. pořadatel: televize DVTV

František Bahenský: *Národnostní politika v Ruské federaci*

Přednáška v rámci Týdne vědy a techniky, AV ČR, 13. 11. 2015

Hl. pořadatel: AV ČR

Spolupořadatel: EÚ AV ČR, v. v. i.

Jaroslav Otčenášek: *Concept of Yugoslavian nationality (1945–1991): Idea versus Reality*

přednáška v rámci mezinárodní konference *IDENTITY IN THE EASTERN AND SOUTH-EASTERN EUROPE. BETWEEN REGIONAL AND (SUPRA-) NATIONAL MODEL*, Praha, 10. 12. 2015.

Jaroslav Otčenášek: *Erbenova Svatební košile*

Vystoupení v pořadu Očima Josefa Klímy, Praha, televize Prima, 15. 12. 2015

Hl. pořadatel: televize Prima

Luboš Kafka: *Život na skle šumavského malíře Václava Hrabánka*

Vernisáž – zahájení výstavy, Muzeum Šumavy v Kašperských Horách, 28. 11. 2015

Hl. pořadatel: Muzeum Šumavy v Sušici

Muzeum Šumavy Sušice a rodina Hrabánků
vše zve do galerie Muzea Šumavy v Kašperských Horách
na výstavu

ŽIVOT NA SKLE
šumavského malíře JUDr. Václava Hrabánka

Výstava je pořízena s příležitostí 100. výročí narození autora
a potrvá od 28. listopadu 2015 do 27. února 2016

Den otevřených dveří – Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Týden vědy a techniky, Praha, Etnologický ústav AV ČR, v. v. i., Na Florenci 3, Praha 1,
5. 11. 2015

Odborné přednášky:

J. Otčenášek, B. Gergelová: *Jak uvařit Etnofolk*

L. Kafka: *Svatí na dřevě a na skle. Náboženská výmalba lidového mobiliáře a lidové podmalby*

Z. Uherek: *Češi odjíždějící do zahraničí a Češi se vracející*

V rámci akce Den otevřených dveří proběhla prohlídka vybraných pracovišť ústavu, pro návštěvníky byla připravena výstava Domečky jak z cukrkandlu: miniatury lidové architektury. Dále byla připravena prezentace publikací a další výstupy. Po celý den byly návštěvníkům k dispozici projekce filmů z produkce ústavu.

Hl. pořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Spolupořadatel: AV ČR

Domeček z perníku upekla kolegyně J. Hrdá

**SVI EÚ AV ČR, v. v. i.: Výstava k 125. výročí AV ČR: Věda – národ – dějin
Den s ... Etnologickým ústavem AV ČR, v. v. i.**

Výstava a prezentační den Etnologického ústavu (19. 11 2016), Národní muzeum Praha, Nová budova, Vinohradská 1, 16. 10. 2015–10. 1. 2016.

Program pro veřejnost; prodej knih EÚ AV ČR, v. v. i.; pracovnice SVI EÚ AV ČR, v. v. i. připravily pro projekty školní mobility/školní výpravy kvíz pro I. a II. stupeň ZŠ a SŠ; **M. Pavlásek: *Makedonie: zastávka před Pevností Evropa*** (2015), dokumentární film – zcela nový a aktuální snímek brněnského etnologa o současné uprchlické krizi; **M. Holubová: *Kramářské tisky a letáky***, přednáška; **J. Otčenášek: *Jak uvařit Etnofolk*** (2013), dokumentární film o významném evropském projektu o zdrojích tradičních hodnot a lidové kultuře ve střední Evropě; **D. Stavělová a M. Kratochvíl: *Lidové písně a tance z Čech a Moravy***, pásmo „živých“ tanců s lidovou muzikou a zpěváky.

Hl. pořadatel: Národní muzeum

Spolupořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

